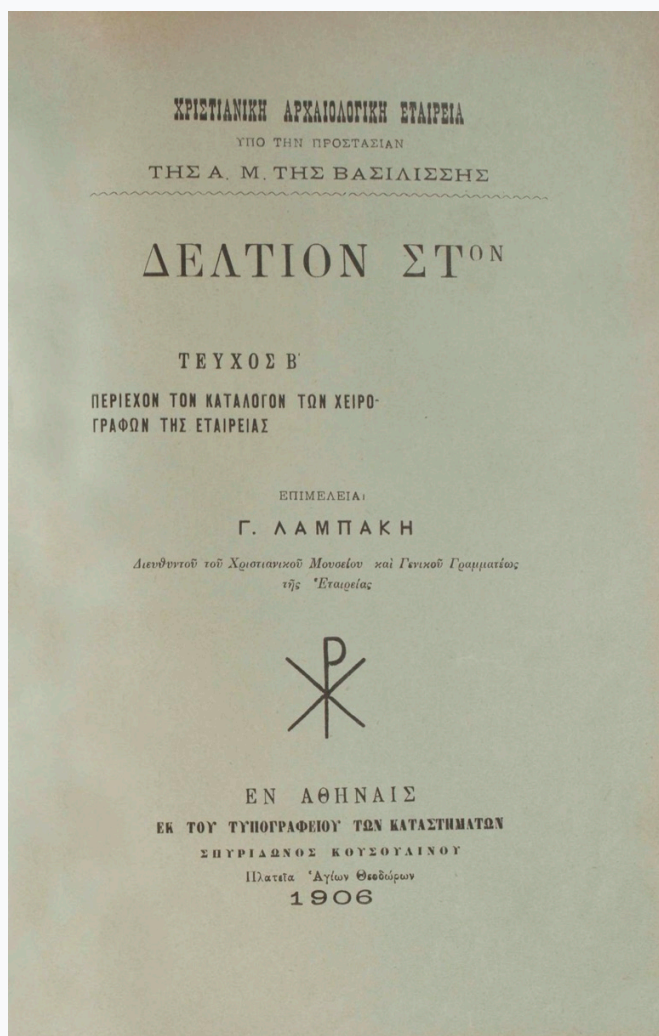

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 6, Αρ. 2 (1906)

Δελτίον ΧΑΕ 6 (1906), Τεύχος β', Περίοδος Α'

Κατάλογος των χειρογράφων κωδίκων της
Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών.
Επίμετρον

Νίκος Α. ΒΕΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1615](https://doi.org/10.12681/dchae.1615)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΕΗΣ Ν. Α. (2013). Κατάλογος των χειρογράφων κωδίκων της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών. Επίμετρον. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 6(2), 49–120. <https://doi.org/10.12681/dchae.1615>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κατάλογος των χειρογράφων κωδίκων της
Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών.
Επίμετρον

Νίκος ΒΕΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 6 (1906), Τεύχος β', Περίοδος Α' • Σελ. 49-120

ΑΘΗΝΑ 1906

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ

ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

Μεταξὺ τῶν ἄλλων πολυτίμων διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν τέχνην ἀντικειμένων, ἅτινα ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν ἐν τῇ ἐθνικωτάτῃ καὶ ζηλωτῇ αὐτῆς δράσει περισυνήγαγε καὶ διέσωσε, συγκαταλέγονται καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν χειρόγραφοι κώδικες, τῶν ὁποίων παρέχομεν κατωτέρω τὴν ἐπισημονικὴν ἀναγραφὴν.

Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐπεχειρήσαμεν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1902, συνεπληρώσαμεν δὲ καὶ ἐπεθεωρήσαμεν κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἀκολουθήσαντες ἐν τῇ διατάξει καὶ καταγραφῇ τῶν κωδικῶν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σύστημα, καθ' ὃ ἐξεδώκαμεν ἤδη τὸν κατάλογον τῶν χειρογράφων τῆς ἐν τῷ δήμῳ Θεραπνῶν τῆς Λακεδαιμονοῦς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα. Ἀκέφαλον δὴλον οὐκ ἔχοντα τὸ τέλος, ἐλλιπὴ τὸν ἀπεστερημένον τινῶν ἐν τῷ μέσῳ φύλλον καὶ ἀτελὴ τὸν μὴ τελειωθέντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βιβλιογράφου. Διὰ γραμμῶν παχέων ἐδήλωσα ἐν τῷ καταλόγῳ τὰ ἐνόματα τῶν συγγραφέων. Ἐν εἰσαγωγικοῖς περιελήφθησαν ἐπιγραφαὶ συγγραφῶν ἢ κεφάλαια αὐτῶν αὐτολεξεῖ ἐκ τῶν

κωδίκων αντιγραφόμενα. Διὰ γραμμμάτων δὲ ἡμιπαχέων ἐξεδόθησαν (Εἰς τις τοὺς παρόντας ἀντιγράφει κανόνας) σημειώματα ἢ ἄλλα χωρία ἐκ τῶν κωδίκων παραλαμβανόμενα ὡς ἐν αὐτοῖς ἔχουσι, δηλονότι μετὰ τῶν ἀνορθογραφιῶν, σίξεως αὐτῶν κλπ. κλπ. Ἀποσιωπητικὰ σημεῖα μετεχειρίσθη ἅφ' ἑνὸς μὲν πρὸς δῆλωσιν παραλείψεως μέρους τοῦ κειμένου τῶν κωδίκων κριθέντος περιττοῦ, ἅφ' ἑτέρου δὲ πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐν ἀρχῇ κωδίκων ἀκεφάλων ἢ ἐν τέλει κωδίκων κολοβῶν ἐκ τοῦ κώδικος ἀπουσίας τῶν προηγουμένων ἢ ἐπομένων οὕτως: ("Αρχ.) . . . ἄνδρες ἡμεῖς καὶ πρυσώμεθα (Τελ.). . . εἶδεν ὅτι Ἰ(ησοῦ)ν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε καὶ...

Ἐντὸς ὀρθογωνίων ἀγκυλῶν [], ἐνέκλεισα λέξεις ἢ καὶ γράμματα προσθεῖα εἰς τὰς ἐπιγραφὰς ἢ εἰς τὸ κείμενον τῶν κωδίκων, ἐντὸς δὲ ὀξυγωνίων τὸ σχῆμα <> ἐνέκλεισα τὰ διαγεγραμμένα ἐν τῷ κώδικι καὶ ἐντὸς παρενθέσεων () ἐσημείωσα τὰς ἐπιμήσεις καὶ τὰς βραχυγραφίας. Διὰ συνεχῶν καθέτων γραμμῶν |||/| δηλοῦνται τὰ ἀπεξεσμένα ἐν τῷ κώδικι, διὰ συνεχῶν δὲ γραμμῶν — — — — τὰ ἐλλείποντα σχισθέντος τοῦ ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένα χάρτου. Τὰ ἐκ τῶν κωδίκων αντιγραφόμενα σημειώματα ἐχώρισα καὶ κατὰ στίχους διὰ μιᾶς καθέτου γραμμῆς | , ὡς ἐν τοῖς χειρογράφοις ἔχουσι. Δυστυχῶς δὲ καὶ πάλιν πρέπει νὰ ζητήσω τὴν ἐπιείκειαν τῶν μελλόντων νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν παρόντα κατάλογον διότι πολλάκις δὲν κατόρθωσα διὰ τῶν τυπογραφικῶν μέσων, τὰ ὅποια διέθετον, νὰ παραδώσω πιστῶς τοὺς διαφόρους παλαιογραφικοὺς τύπους καὶ τὰ συμπλήματα τὰ ἀπαντῶντα ἐν τοῖς σημειώμασι τῆς κατωτέρω ἀναγραφῆς (¹)

Σημειωτέον δὲ ὅτι πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι καταλόγῳ χειρογράφων κωδίκων κέκτηται ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐταιρεία καὶ ἱκανὰ ποικίλου περιεχομένου ἔγγραφα, ὧν τὴν ἀναγραφὴν θὰ δημοσιεύσω ἐν προσεχεῖ Δελτίῳ αὐτῆς.

(¹) Πρβλ. Νίκου Ἀ. Βέν: Κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς ἐν Θεοῦργαυσι μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα. [Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος Πατριασσοῦ Ἡ' ἔτους]. Ἐν Ἀθήναις 1904 σ. 3 κ. ε.

Ἀναγκαῖον πρὸς τούτοις θεωρῶ νὰ δηλώσω πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ἐντενυχομένου ὅτι ὁ ἄνωθεν ἐκάστων κώδικος ἐντὸς ὀρθογωνίων ἀγκυλῶν λεπτὸς τὸν τύπον ἀριθμὸς εἶναι ὁ ὑφ' ὃν τὸ χειρόγραφον τέτακται ἐν τῷ γενικῷ εὐρετηρίῳ τῆς Ἑταιρείας. Καὶ ἐπὶ τέλους θεωρῶ καθήκόν μου νὰ ἐκφράσω καὶ ἐντεῦθεν τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας εἰς τὸν κ. **Γεώργιον Λαμπάκην**, διευθυντὴν τοῦ Χριστιανικοῦ Μουσείου καὶ ὑφηγητὴν τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, μεγάλως ἀληθῶς συντελέσαντα εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ μετὰ χεῖρας καταλόγου.

Ἀθήναι τῇ 14 Φεβρουαρίου 1904.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

Περγαμηνή. Διαστ. 0,175 × 0,137. Αἰὼν XII. Φ. 359.

Εὐαγγέλιον τὸ διὰ τεσσάρων.

A' (φ. 5^a) Τὸ κατὰ Ματθαῖον.

B' (φ. 109^a) Τὸ κατὰ Μᾶρκον.

I' (φ. 176^a) Τὸ κατὰ Λουκᾶν.

A' (φ. 277^a) Τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Ἐκάστον τῶν εὐαγγελίων προτάσσεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ὁ πῖναξ τῶν κεφαλαίων.

Ἀπὸ τοῦ φ. 351^a ἄρχεται : «Συναξάριον σὺν Θεῷ τῶν εὐαγγελίων τοῦ ὅλου χρόνου· τῶν τε καθ' ἡμέραν ἀναγινωσκομένων καὶ τοῦ μηνολογίου· τῶν ἑορτῶν, τῶν σαββατοκυριακῶν τῆς τεσσαρακοστῆς· τῶν τε μεγάλων ἑορτῶν καὶ τῶν ἑωθινῶν».

Ἐκάστη ὅψις τῶν φύλλων περιέχει κατὰ μέσον ὄρον στίχους δέκα καὶ ὀκτώ, τὸ δὲ πάχος τοῦ σώματος ἑκάστον τῶν γρομμιάτων εἶναι συνήθως τρία χιλιοστά.

Κοσμεῖται ὁ κῶδις διὰ τῶν εἰκόνων τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν (φ. 4³, 108³, 175³, 276³) καὶ δι' ἐπιτίτλων ἐν φ. 1³, 2^a, 5^a, 106^a, 109^a, 171³, 174^a, 176^a, 274^a, 275³, 277^a, 351^a. Εἶναι δὲ αἱ εἰκόνες τῶν Εὐαγγελιστῶν ὁλοσέλιδοι μετὰ τέχνης ἐξεργασμένοι ἐν βάνθι χρυσοβαφεῖ πρὸς προφύλαξιν δὲ αὐτῶν ἐτέθησαν ἐν τῷ κώδικι ὁλοσηρικὰ λεπτοφινᾶ καλύμματα, ἐπιφανῆ δείγματα τῆς περὶ τὴν μεταξοπλοκίαν τέχνης τῶν Βυζαντινῶν, χρώματος δὲ ῥοδίνου, ἐξηρησμένου τανῦν, ἐνῷ συνήθως τὰ τοιαῦτα καλύμματα ἔχουσι πράσινον χρῶμα.

Τὰ φ. 4^a, 108^a, 175^a, 276^a παρέμειναν ἄγραφα. Μειαξὺ δὲ τῶν φ. 208 καὶ 209 ἀπεσπᾶσθη τετράδιον ὀκτάφυλλον περιέχον κείμενον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (ἀπὸ τοῦ κέφ. II' 2 μέχρι τοῦ Θ' 22).

Ἡ στάχσις τοῦ κώδικος εἶναι παλαιὰ ἐκ ξυλίων πινακίδων, ἐφ' ὧν ἦσαν προσηλωμένοι εἰκόνες καὶ ἄλλα κοσμήματα ἐνεπίγραφα ἐξ ὀρειχάλκου λεπτοῦ. Τὰ νῦν μόνον ἐπὶ τῆς πρὸς τὸ τέλος

τοῦ κώδικος πινακίδος σφύζεται τοιαύτη εἰκὼν τῆς Σταυρώσεως.
Ἐπίσης ὁ κῶδις σφύζει καὶ πόρπην ὁλοσηρικὴν πρασίνου χρώματος
καὶ θηλυκωτῆρας μεταλλικούς (¹).

2 [557]

Περγαμηνή. Διαστ. 0,13×0,165. Αἰὼν XII. Φ. 259.)

Εὐαγγέλιον τὸ διὰ τεσσάρων.

A' (φ. 12^α) Τὸ κατὰ Ματθαῖον.

B' (φ. 83^α) Τὸ κατὰ Μάρκον.

Ἀκέφαλον.

Γ' (φ. 122^α) Τὸ κατὰ Λουκᾶν.

Εἶναι ἐλλιπές.

Δ' (φ. 195^α) Τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Ἀκέφαλον.

Ἐκάστου Εὐαγγελίου προτάσσεται ὁ πίναξ τῶν κεφαλαίων.

Τῶν Εὐαγγελίων δὲ καθ' ὅλον προτάσσονται τάδε :

1 (φ. 3^α) **Εὐσεβίου** ἐπιστολὴ πρὸς Καρπιανόν.

Εἶναι ἄτελές.

2 (φ. 4^β) Ἐννέα κανόνες τῆς συμφωνίας τῶν Εὐαγγελιστῶν.

3 (φ. 8^β) «Εἰδησις τῶν Εὐαγγελίων τῶν Ἀγίων Παθῶν·
εἰσὶν δὲ καθερμηνευμένα καθὼς εἰς τοὺς Εὐαγγελιστάς».

Ἡ εἰδησις αὕτη ἔχει γραφῇ ὑπὸ χειρὸς μεταγενεστέρας, τοῦ
XV ἢ XVI αἰῶνος.

Ἐν φ. 257^α κ. ε. ἔχει γραφῇ ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸς Φιλιππησίους
ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου μέχρι τοῦ: καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται
μεθ' ἡμῶν καὶ πᾶν ἐλάβετε

Ὁ κῶδις κοσμεῖται διὰ τῶν εἰκόνων τοῦ Ματθαίου (φ. 11^β),
τοῦ Μάρκου (φ. 80^β) καὶ Ἰωάννου (φ. 194^β) μετριωτάτης

(¹) Περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ Εὐαγγελίου ἰδὲ Δελτίον Β' τῆς Χριστιανικῆς
Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας (Ἐν Ἀθήναις 1894) σ. 3 καὶ 154.

τέχνης. Ἔτι δὲ διὰ καλλιτεχνικῆς εἰκότος τοῦ Ναζωραίου(φ. 256^δ), ἣς μόνον ἡ κεφαλὴ ἔχει ἐξεργασθῆ τελειώς.

Ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει συνεστάχωνται τῷ κώδικι δύο ἐκ συναξαρίων περγαμινὰ φύλλα, διαστάσεων κατὰ προσέγγισιν 0,135×0,115 καὶ γραφῆς τοῦ XIV αἰῶνος. Τὰ φύλλα ταῦτα συνηριθμήσαμεν μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ κώδικος.

Ἐκ δωρεᾶς Παναρέτου Κωνσταντινίδου Ἀρχιεπισκόπου Μεσσηνίας.

3 [271]

Περγαμινή. Διαστ. 0,29×0,36. Αἰὼν XIII. Φ. 114.

[Ἰωάννου Χρυσοστόμου: Ὁμιλίαι ἐρμηνευτικαὶ εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον].

Κώδιξ ἀκέφαλος, ἐλλιπής, κολοβός.

Ἀρχ: . . . ἄνδρες ἡμεῖς καὶ πανσώμεθα τοῖς παροῦσι προστετηκότες τῇ σκιᾷ τοῖς ὀνειράσι τῷ καπνῷ καὶ γὰρ τὸ πλεόν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν ἀναισθησίᾳ ἥτε γὰρ πρώτη ἡλικία πολλῆς γέμει τῆς ἀνοίας ἡ δὲ πρὸς τὸ γῆρας ὀδεύουσα πάλιν πᾶσαν τὴν ἐν ἡμῖν αἰσθησι(ν) καταμαραίνει.

Τελ: . . . οὐ γὰρ ὑμῶν ἐστὶ τὸ δεδοικέναι φη(σίν)· ἀλλ' ἐκείνων τῶν σταυρωσάντων· ἀπαλλάξας τοίνυν αὐτὰς τοῦ φόβου καὶ διὰ τῶν ῥημάτων καὶ διὰ τῆς ὀψεως καὶ γὰρ τὸ σχῆμα φαιδρὸν ἔδειξεν ἅτε εὐαγγέλια τοιαῦτα φέρων· ἐπήγαγε λέγων· οἶδα ὅτι Ἰ(ησοῦ)ν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε καὶ

Ἡ μὲν ἀρχὴ ἀνήκει εἰς τὴν NE' ὁμιλίαν, τὸ δὲ τέλος εἰς τὴν IIΘ'. (¹)

Τὰ φ. 30 καὶ 31 ἔχουσιν ἀποσχισθῆ κατὰ τὴν ἔξω ᾠαν, τὰ δὲ φ. 64 καὶ 65 εἶναι σχεδὸν ὅλως δι' ὅλον ἀποκεκομμένα.

Ὁ κώδιξ κοσμεῖται ὑπὸ ἐγχρῶμων τινῶν ἀρχικῶν γραμμῶν

(¹) Περὶ. Migne Ἑλληνικὴ Πατρολογία. Τόμ. LVIII, σελ. 548 καὶ 784.

των ὠραίων ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν. Τῆς δὲ σταχώσεως διασφύζει μόνην τὴν πρὸς τὸ τέλος πινακίδα ἐπικεκαλυμμένην διὰ βύρσης καστανόχρου.

Προέρχεται ἐκ προσφορᾶς τῆς Μονῆς Σουβριᾶς.

4 [2138]

Περγαμηνή. Διαστ. $0,123 \times 0,09$. Αἰὼν XII. Φ. 246.
[Δ^αϞϞδ Ψ^αλιήριον].

Ἀκέφαλον. Τὰ πρῶτα 32 φύλλα καθὼς καὶ τὰ 216 — 222 καὶ τὰ 239 — 246 εἶναι χάρινα.

Ἡ κατάστασις τοῦ κώδικος ἥκιστα καλὴ. Ἡ στάχσις αὐτοῦ ἐξηρθρωμένη.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τοῦ ἱερέως Κ. Σακκελαρίου ἐκ τοῦ χωρίου Μικρὸ Μέρτζι τοῦ δήμου Τρικκαίων.

^{22/9}
5 [2494]

Περγαμηνή. Διαστ. $2,58 \times 0,24$. Αἰὼν XII.

Λειτουργία τῶν προηγουμένων.

Ἐν εἰληταρίῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ τεσσάρων τεμαχίων.

Ἐν ἀρχῇ ἔχει ἐξεργασθῆ τεχνικὸν ἐπίτιτλον διὰ βυσσίνου χρώματος.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Κ. Δρακοπούλου.

6 [2120]

Περγαμηνή. Διαστ. $4,64 \times 0,175$. Αἰὼν XII.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

Ἐν εἰληταρίῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ δέκα τεμαχίων. Τὰ δύο πρῶτα τεμάχια ἔχουσι γραφῇ ἐπὶ λευκοτέρας ἢ τὰ λοιπὰ περγαμηνῆς καὶ δι' ἄμανροτέρου μέλανος κατὰ τὸν XIII αἰῶνα.

Ἡ ἐπιγραφή τῆς λειτουργίας καὶ τὸ ἄνωθεν ταύτης ἐπίτιτλον

ἐγένοντο ἀμυνδρά ὑφ' ὑγρασίας, ὥς καὶ τὰ κεφαλαιώδη καὶ λοιπὰ ἐρυθροβαφῇ γραμμιατα τὰ ἐν τοῖς δυσὶ πρώτοις τεμαχίοις.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μονῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν.

7 [2119]

Περγαμηνή. Διάστ. 0,25×2,15 Αἰὼν XIII

[Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία].

Ἀκέφαλος. Ἐν εἰληταρίῳ, οὔτινος τὰ σωζόμενα τεμάχια εἶναι τρία.

Ἐκ δωρεᾶς τῆς Θεσσαλικῆς Μονῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν.

8 [2360]

Περγαμηνή. Διαστ. 0,18×0,245. Αἰὼν XIII. Φ. 8

Τετράδιον ἐξ εὐαγγελικοῦ κώδικος περιέχον κείμενον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν (κεφάλ. Θ' 32—ΙΑ' 31).

Ἐκ δωρεᾶς Ἐ. Καστρηνσίου ἐκ Τυρνάβου.

9 [760]

Βομβύκινος. Διαστ. 0,33×0,26. Αἰὼν XIII. Φ. 370

[Πράξεις τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου].

Κώδιξ ἀκέφαλος καὶ κολοβός. — Ἄρχ. ... Ἀνὴρ τις τῶν ἐκ Βαβυλῶνος τῆς Περσικῆς Παράκης, οὗτος ἀνείλε μὲν ἅπασαν ὥς ἔπος εἰπεῖν, τὴν τῶν Ἰουδαίων χώραν καταδηρώσας δὲ σὺν αὐτῇ τὴν Σαμάρειαν ἐπ' αὐτὴν ἦει τὴν Ἱερουσαλήμ· μυριάνδρα πληθύει. . . .

Τελ . . . Ἰωάννου τοῦ ἱατροῦ καὶ συγκέλλου Κυρίλλου [καὶ ἐλθόντος] ὥς ἴστε, ἐτέρους ὥσπερ γεγεννημένους [ἑρῶμεν τῶν ἀρχόντων] τοὺς πλείους καὶ οὐδὲ ἀκοῦσαι γοῦν . . .

Ἡ μὲν ἀρχὴ ἀνήκει εἰς τὸν «Κυρίλλου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας προσφωνητικὸν πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλεῖα Θεοδόσιον, περὶ τῆς

ὁρθῆς πίστεως τῆς εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν» ⁽¹⁾. Τὸ δὲ τέλος ἀνήκει εἰς τὴν «Ἐπιστολὴν γραφεῖσαν παρὰ τοῦ κόμητος Εἰρηναίου πρὸς τοὺς ἀνατολικοὺς περὶ τῶν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει πραγμάτων, μετὰ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀναφορῶν» ⁽²⁾.

Ἐπὶ τοῦ παραφύλλου τοῦ ἐπικεκολλημένου ἐπὶ τῆς πινακίδος πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος χεῖρ τοῦ XVIII πιθανῶς αἰῶνος ἔγραψε συνταγὴν περὶ τοῦ πῶς «νὰ κἀμῆς καλὸ μελάγρον». Ἡ συνταγὴ αὕτη δέον νὰ ἐξετασθῇ ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας τοιαύτας συνταγὰς ⁽³⁾. Ἀλλὰ κατὰ κακὴν σύμπτωσιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παράφυλλον ἔχει ἐνιαχοῦ ἀποτριβῇ ἢ ἀποσχισθῇ ὑπὸ βεβήλου χειρὸς τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Ὁ κῶδιξ εἶναι σπουδαίας ἐρεῦνης ἄξιος. Δυστυχῶς τὰ φύλλα αὐτοῦ εἶναι ἐνιαχοῦ τιφόβρωτα καὶ μετὰ χασμάτων. Τὸ φ. 369 εἶναι ἐκ χάρτου σιλπνοῦ· ἐτέθη δὲ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντος βομβυκίνου φύλλου καὶ παρέμεινεν ἄγραφον.

Ἡ σιάχωσις τοῦ κώδικος ἀποτελεῖται ἐκ ξυλίνων πινακίδων μετὰ βυρσίνου ἐπικαλύμματος, ἐφ' οὗ ἀπλᾶ ἔντυπα κοσμήματα. Ἐπορποῦτο δέ ποτε διὰ θηλυκωτήρων.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Σωφρονίου Σαραντοπούλου, ἱερομονάχου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Φλαμπουρίου.

⁽¹⁾ Mansi: *Amplissima Coll. Concil. Tόμ. 4 Ann. 410—431*, σ. 620.

⁽²⁾ Αὐτόθι, σελ. 1392.

⁽³⁾ Ἰδὲ Sp. P. Lambros: *Catalogue of the Greek manuscripts on Mount Athos Ἐν Κανταβρυγίᾳ 1895 — 1900. Τόμ. Α' σελ. 69 (ἀριθ. 771, 9) 104 (ἀριθ. 1152, 2) 110 (ἀριθ. 1227), 313 (ἀριθ. 3451, 2). Τόμ. Β', σελ. 343 (ἀριθ. 5763, 3) 427 (ἀριθ. 6262, 8) — Henr. O. Coxe: *Catalogi codicum manuscriptorum Bibliothecae Bodleianae. Μέγ. Γ' Ἐν Ὁξωνίῳ 1854, σ. 42*].*

10 [3529]

Χάρτης. Διάστ. 0,218×0,15. Αἰὼν XVI. Φ. 353.

Εὐαγγέλιον τὸ διὰ τεσσάρων.

Α' (φ. 1^α) Τὸ κατὰ Ματθαῖον.

Β' (φ. 103^α) Τὸ κατὰ Μάρκον.

Γ' (φ. 168^α) Τὸ κατὰ Λουκᾶν.

Δ' (φ. 275^α) Τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Τῶν τριῶν τελευταίων Εὐαγγελίων προτάσσονται σημειώσεις περὶ τῆς γλώσσης ἐν ᾗ ἐγράφησαν ταῦτα, αἱ ὑποθέσεις αὐτῶν καὶ οἱ πίνακες τῶν κεφαλαίων.

Ἐν τέλει τοῦ κειμένου, φ. 353^α, ἀναγιγνώσκωμεν :

Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν Θ(ε)ῶ χάρις :

παμμεδέοντι Θ(ε)ῷ, σὺν υἱῷ πν(εύματι) Δόξα :

Ἐν δὲ τῷ φ. 353^β γέγραπται :

+ Βίβλος ἐπουρανίου, καὶ ἀθανάτου βασιλέως :

τοῖς καθαρῶσι νόον, μυστήρια λαμπρὰ φαίνειν :

τὴν δ' ἐγὼ αὐτός ἐγραψα, πόθω τολμήεντι πιθήσας :

μαρκιανός οἰκτρός, μοναχοῦσι καὶ ρακενδύτης :

οἱ μετ' ἐμὲ τρυφῶντες, ἐμοῦ πόνου μέμνησθε

Ἔτους ζ $\overline{\omega}$ $\overline{\omega}$. $\overline{\alpha\varsigma}$ | ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ. η . | $\overline{\mu}$ $\overline{\kappa}$ $\overline{\alpha}$ N. $\overline{\quad}$ ⁽¹⁾

Καὶ ἔπεται τινα κρυπτογραφικῶς γεγραμμένα, ἅτινα θὰ δημοσιεύσω ἐν τῇ προσεχῶς ὑπ' ἐμοῦ ἐκδοτέσῃ σταχυολογίᾳ κρυπτογραφικῶν σημειωμάτων ἐξ Ἑλληνικῶν κωδίκων.

Ἡ γραφὴ τοῦ κώδικος εἶναι μετ' ἐπιμελείας, τὰ δὲ ἀρχικὰ αὐτοῦ γράμματα καὶ τὰ ἐπίτιπλα τεχνικά.

Τὰ φ. 101^β — 102^β, 166^β — 167^β, 273^β — 274^β παρέμειναν ἄγραφα.

(1) = Μαρκιανός.

Ἡ στάχσις τοῦ χειρογράφου ἀποτελεῖται ἐκ δρυίνων πινακίδων ἐπικεκαλυμμένων δι' ὀλοσηρικοῦ, κατεστραμμένου τὰ νῦν, καὶ πορπουμένων ποτὲ διὰ θηλυκωτήρων.

11 [128]

Χάρτης. Διαστ. 0,195×0,14. Αἰὼν XVII. Φ. 591.

Εὐαγγέλια τὰ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκόμενα.

Ἀπὸ τοῦ φ. 401^α κ. ἐ. Μηρολόγιον σύντομον ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Ἐν τέλει τούτου, φ. 591^β, φέρεται.

Θ(εο)ῦ τὸ δῶρον, καὶ νικολ(άου), Ὁ πόνος·

οἱ μ(έν) χειρ γράψασα, **Σ**έπειτ(ται), **Σ**τάψω,

οἱ (δὲ) γραφή,(στέκαιτ(αι) εἰς χρό(νους) πληρεστά)τους...

Τὰρχικὰ γράμματα εἶναι κοινῆς τέχνης. Ἐπίτιλα δὲ καὶ ἄλλα κοσμήματα ἔχει ὁ κῶδιξ ἐν φ. 266^α, 293^α, 298^α, 340^β, 366^α, 389^α, 401^α, 421^α, 430^α, 437^β, 466^β, 546^β, 556^α,

Μέχρι τινὸς ὑπάρχει ἐν τῷ κώδικι παλαιὰ κατὰ σελίδας ἀριθμησις, ἣ δὲ στάχσις αὐτοῦ εἶναι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Ἀριστ. Βαρούχα.

12 [978]

Χάρτης. Διαστ. 0,147×0,98. Αἰὼν XVI. Φ. 76.

Ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες.

Ἐν δημῳδῇ γλώσσῃ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου, φ. 75^β, ἀναγινώσκομεν.

Εἰ τις τοὺς παρόντας ἀντιγράψει κα | νόνας, μὴ ἀφήσῃ τίποτε ἀπᾶν | τους· ἢ ἀπὸ τυπικόν· ἐπεὶ λόγ(ον) | ὀώσει ὑπὲρ αὐτοῦ· ἀν γοῦν καὶ αὐ | τὸς δὲν το χρειάζεται, ἀλλέστι πᾶν | τως ἄλλος χρειαζόμενος αὐτό:— Ἐν δὲ τῷ φ. 76^α γέγραπται: + τω **Σ**υν-

τελεστῇ των καλῶν **Θ**ω | χάρις: - | χεῖρ μκαρίου καὶ ἐν ἱερομονα (χοις) | ελαχίστου· τοῦ ποτὲ ἀναστασιῶ | του νῦν δὲ μονῆς τοῦ

παντοκρα | τορος χ(ριστο)ϋ τοϋ ἀληθινοϋ θ(εο)ϋ ἡμ(ῶν) τ(ῆ)ς |
κεκλημένης ζάμπουδας : Ἐν | ἔτει Ϛ'' ϛ'' Ϟ'' μηνὶ μαρ | τίῳ λ'.
ιν(δικτιῶν)ος ιβ : - | **Κ**ύγγνωτε τῆς ἀμαθίας μου καὶ | εὐχέσθαι
ὑπὲρ ἡμῶν : —

Ἐν φ. 1^α ἐν τῇ ἄνω ᾠδῃ : διμο καλα καὶ ἀμέσως κατωτέρω :
απιστολης εμανοηλ απο θελησωνη | ετους 168. Ἐν φ. 76^β δοκίμια
κονδυλίου. Ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ κώδικος : 1793· Σεπτεμβρίου· β.
Ἐν φ. 1^α ἀπλοῦν κόσμημα. Ἐχει δὲ ὁ κῶδιξ καὶ παλαιὰν κατὰ
φύλλα ἀράθμῃσιν ἐσφαλμένην καὶ ἐνιαχοῦ ἡφανισμένην, ἅτε τοῦ
σταχωτοῦ βαθύτερον κατενεγκόντος τὴν κοπίδα.

Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου ἱερέως Στρατηγοῦ ἐκ Κυθήρων.

13 [1155]

Χάρτης. Διαστ. 0,181×0,122. Αἰὼν XVI. Φ. 112.

1 (φ. 1^α) **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου** Λειτουργία.

Ἀκέφαλος.

2 (φ. 35^α) **Βασιλείου τοῦ Μεγάλου** Λειτουργία.

3 (φ. 64^α) Λειτουργία τῶν προηγουμένων.

4 (φ. 77^α) Ἀποστολοευαγγέλιον τῆς ἐβδομάδος.

5 (φ. 80^α) Ἀποστολοευαγγέλιον εἰς μνήμην διαφορῶν ἀγίων.

6 (φ. 96^α) Ἀκολουθία τῆς μετὰ τὴν ψέως.

Ἐν φ. 63^β διάφοροι εὐχαὶ ὑπὲρ συγχωρήσεως τῶν ψυχῶν δια-
φορῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν. Ἐν φ. 25^β ἐν τῇ κάτω ᾠδῃ : μνήστη
κ(ύρι)ε τιν ψυχῇν τοῦ δούλου σου ἀκακῆου | μοναχοῦ :- Ἡ αὐτὴ
ἐν τῇ καὶ ἐν τῇ κάτω ᾠδῃ τοῦ φ. 54^β. Ἐν φ. 95^β + μνήστη(ι)
κ(ύρι)ε τὴν ψυχῇν τοῦ δούλου σου | σωφρονίῳ ἀρχιερέως : . Καὶ τὰς
| ψυχὰς τῶν γονέων αὐτοῦ Γαματίου | καὶ Γαματίου. Θωμαίς. κ(αί)
ἀγγελίνας. | λασκαρίνας. πρεσβυτερήσης. κ(αί) τέκνων | αὐτῆς : +
καὶ κάτωθι τούτων διὰ μονοκονδυλίας + ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης
εὐρίπου Σωφρόνιος. Ἐν φ. 111^α ἀναγραφὴ ὀνομάτων μνημονοενομί-
νων ἐν τῇ ἀγίᾳ προθέσει, ἐν οἷς καὶ τὸ Κιᾶρα καὶ Φιλανθροπη-
ρός. Ἐν φ. 100^β ἐν τῇ ἔξῳ ᾠδῃ : ἐποῦτη [ἡ θεία καὶ ἱερά] λει-

τουρβγῆα. υπαρχυ· του σαματήου | ορος (¹) κ(αί) ὕτης την νεξε-
νόσι — να ἔχυ το ἐπητημηον· του αφορε | σμῶν

Τὰρχικὰ γράμματα διὰ κίρροῦ μέλανος ἀπλᾶ, ἀλλ' εὐγραμμα.
Ἐν φ. 11^β ὠραῖον **Ο** ἐν σχήματι ἀρχαίου κατόπτρου, οἷτινος ἡ
στρογγύλη ἐπιφάνεια εἶναι σταυρηφόρος, ἡ δὲ λαβὴ διὰ φύλλων
κεκοσμημένη. Παραπλήσιον **Ο** καὶ ἐν φ. 13^β. Ἐν φ. 14^β χρυσό-
γραφον **Ε** ἀποτελούμενον ἐκ δικεφάλου ὄφρεως συσπειρουμένου. Ἐν
φ. 62^β τεχνικὸν **Ο** ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς εὐλογῶν. Ἐν φ. 75^β **Ε**, οὗ τὴν
μέσσην κεραίαν ἀποτελεῖ προβεβλημένη χεὶρ εὐλογοῦσα. Ἐπίτιλ-
κοσμήματα ἔχει ὁ κῶδιξ ἐν φ. 77^α, 86^α καὶ 96^α.

Τὸ φ. 34^β ἀγραφον. Τὸ δὲ φ. 63^α γεγραμμένον βαρυσίω, ὑπὸ
χειρὸς μεταγενεστέρας.

Δωρεὰ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ μονῆς Μακρυμάλλης.

14 [1406]

Χάρτης. Διαστ. 0,205 × 0,15. Αἰὼν XVI. Φ. 93.

1 (φ. 1^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

2 (φ. 31^α) Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία.

3 (φ. 75^α) Λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Ἐν τέλει, φ. 93^β, ἀναγνώσκομεν: 1773(;) φλεαρ. 5 | σκειρεθει

(¹) Πρόκειται περὶ τῆς ἐν τῷ δήμῳ Ἀκραφίντου μονῆς τῆς Μεταμορφώ-
σεως τοῦ Σωτήρος τῆς ἐπικαλουμένης τοῦ ὁρ. ο. ς Σα(γ)ματῆ. Εἰς
αὐτὴν ἀναφέρεται γράμμα τοῦ Ἀλεξίου Α' τοῦ Κομνηνοῦ, τοῦ 1106, ὅπερ
ὅμως εἶναι ὑποβολιμαῖον καθ' ἃ ἄλλως τε ἀπέδειξεν ὁ Α. Μο υ σ τ ο ῦ ὁ
δ η ς «Ἑλληνομνήμων» (Ἐν Ἀθήναις 1843), σ. 115 κ. ἐ. Τὸ περὶ οὗ ὁ
λόγος γράμμα ἐξεδόθη ἐπανειλημμένως καὶ δὴ ἐν τῇ «Εὐαγγελικῇ Σάλ-
πιγγι» τῆς 14 Ἀπριλίου τοῦ 1838. Ὑπὸ Ross - Sch m e l l e r : Abh.
ak München Philos. Τόμ. II (1837) σ. 155 κ. ἐ. Miklosich καὶ
M ü l l e r : Acta et Diplomata. Τόμ. V, σ. 253. Ὅλως ἐσφαλμένως ἐξε-
δόθη ὑπὸ Ἐκδρομῆος ἐν τῇ ἐφημερῇ δι' Ἀθηνῶν «Ἐσπερινῇ». Ἐτος Δ',
Περίοδος Β', ἀριθ. 219 (τῇ 24 Μαρτίου 1904).

ω μακαριτεῖς | παπακηριλος εις μοναστηρι | νικαβα
 Καὶ ἔπεται διὰ τζίφρας : + Ἰωαννίκιος (:) μοναχὸς ὕφ' ὃ δι' ἑτέρας
 χειρὸς : + ο πανωσιωτατος και σεβασμησεται(ος) αγι καθη
 Ὁ βιβλιογράφος εἶναι ἐπιμελὴς, μιμεῖται δὲ ἀρχαιοτέραν τῶν χρό-
 νων αὐτοῦ γράφῃν.

Τὰρχικὰ γράμματα εἶναι διάκοσμα μετὰ τέχνης ἀρκούσης. Τε-
 χνικὰ εἶναι καὶ τὰ ἐπίτιτλα κοσμήματα τῶν λειτουργειῶν τοῦ Χρυ-
 σοστόμου καὶ τοῦ Ἀγ. Βασιλείου, κοινὸν δὲ τὸ ἐπίτιτλον τῆς λει-
 τουργίας τῶν προηγιασμένων. Ἐνια ἀρχικὰ γράμματα τῆς λειτουρ-
 γίας τοῦ Χρυσοστόμου εἶναι χρυσᾶ, ὡς καὶ τὸ ἐπίτιτλον καὶ ἡ
 ἐπιγραφὴ αὐτῆς.

Τὰ φύλλα 25 καὶ 30 ἐτέθησαν πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντων
 τοιούτων καὶ ἐγράφησαν ὑπὸ χειρὸς μεταγενεστέρας, ἀνορθογράφου
 καὶ βαταύσου, ἥτις καὶ ἐν φ. 74^β ἔγραψε τὴν γνωστὴν εὐχὴν :
 Θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον . . .

Τὸ φ. 30^β παρέμεινεν ἄγραφον.

Ἐκ ὠρεᾶς Θεοδοσίου Οἰκονόμου, σακελλαρίου.

15 [2096]

Χάρτης. Διαστ. 0,215 × 0,155. Αἰὼν XVI. Φ. 477.

Στιχηράριον. Ἀκολουθία τῶν ἐννέα ὥρων καὶ τῆς Μεγάλης
 Ἑβδομάδος.

Κῶδιξ ἀκέφαλος. Μετὰ φωνῶν.

Ἀπαντῶσιν ἐν αὐτῷ οἱ ἑξῆς μελογράφοι :

Α' **Δάσκαρις** [**Πηγονέτης**] (φ. 4^β).

Β' **Δοκιανὸς** (φ. 10^β).

Γ' **Καρβοναριώτης** (φ. 14^α).

Δ' **Μάϊστρος** (:) (φ. 16^α, 17^β, 30^β, 33^β, 41^β, 74^α,
 275^β, 276^β, 381^α, 458^α, 459^α).

Ε' **Ξένος Κορώνης** (φ. 28^β, 33^α, 38^β, 98^α, 267^α,
 418^β, 445^α).

Σ' [Ἰωάννης] Γλυκὺς (φ. 32^α, 294^α).

Ζ' Ἀγιος Θεόδωρος Γλυκὺς ὁ γραπτὸς (φ. 71^α).

Η' Γρηγόριος Μοναχὸς (φ. 72^α).

Θ' [Ἰωάννης] Δαμπαδάριος (φ. 112^β, 127^β, 130^α, 139^α, 144^β, 150^α, 152^β, 159^β, 162^α, 166^α, 168^α, 172^α, 175^α, 181^α, 183^β, 190^α, 192^α, 197^β, 200^α, 204^α, 206^α, 212^α, 214^α, 219^β, 221^β, 226^β, 246^α, 279^α, 414^α, 416^α, 436^α, 439^α, 441^α, 474^α).

Ι' Φωκᾶς (φ. 114^α, 177^β, 319^β).

ΙΑ' Χρυσάφης (ς) (φ. 442^β, 446^α, 453^α, 461^β, 466^α, 470^β).

ΙΒ' [Γεώργιος] Ἀμοιρούτζης (φ. 456^α).

ΙΓ' Ἀργυρόπουλος (φ. 463^α).

Ἐν φ. 476^β μεταγενεστέρα χεῖρ ἔχει σημείωση : <τοῦτο τὸ βιβλίον ἔχει φύλλα 452>. Τὸ σημεῖωμα τοῦτο τανῦν εἶναι διαγεγραμμένον.

Ἐν τέλει, φ. 477^α, γέγραπται: αφνγ μ[ην] Φευρουάριος· κζ'. | [ἐτελειώθη ὁ δοῦλος τοῦ θ(εο)ῦ μηχαήλος ///////////////]

Ἐκ δωρεᾶς Διονυσίου Ἀρχιεπισκόπου Χερρονήσου.

16 [130]

Χάρτης. Διαστ. 0,15×0,105. Αἰὼν XVII. Φ. 174.

1 (φ. 15^α) Μανουὴλ Μαλαξοῦ Νομοκάνων.

Προτάσσεται (φ. 4^α) ὁ πίναξ τῶν κεφαλαίων. Ἀλλ' ἡ ἀριθμησις αὐτῶν εἶναι ἄτακτος καὶ τὸ κείμενον δὲν ἀνταποδίδει ἀκριβῶς πρὸς τὸν πίνακα.

2 (φ. 116^α) Εὐχὴ λεγομένη εἰς μέλλοντα μεταλαθεῖν τῶν ἀχράντων μυστηρίων παρ' ἀρχιερέως ἢ πνευματικοῦ πατρός.

3 (φ. 119^α) Εὐχὴ συγχωρητική.

Ἄρχι: ὁ θ(ε)ὸς ὁ δεικοῦς ὁ δι' ἡμᾶς σαρκα φωρέσας· κ(αι) πάντως κόσμου τὴν ἁμαρτιαν βαστάζων.....

4 (φ. 124^α) Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ Ἀγιασμοῦ.

5 (φ. 138^α) **Θεοστηρίκου Μοναχοῦ**: «Κανὼν παρακλητικός εἰς Θεοτόκον ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει καὶ περιστάσει ψυχῆς».

6 (φ. 146^ε) **Θεοδώρου Δούκα Λασκάρεως** παρακλητικός κανὼν εἰς Θεοτόκον.

7 (φ. 165^α) «Πῶς λέγεται ἡ πρεσβεία», κατ' ἐρωτησέουσιν.
"Αρχ. Εἰς τὴν δῶξαν τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν...

8 (φ. 170^α) Στίχοι γεγραμμένοι ὡς φαίνεται ὑπὸ τοῦ βιβλιογράφου καταλογάδην.

"Αρχ. Π(άτ)ερ μου ποθηνῶτατε ἐκ πν(εύματος) ἁγίου
ὅπου με ἀναδέχθητες βαπτίσματος ἐκ θεοῦ
:

Μεταξὺ τῶν στίχων αὐτῶν ἀπαντῶσι καὶ οἱ ἐξῆς :
Λοιπὸν ο νομοκάνωνας που ηχες παργγῆλει
Τὸ ἔγραψα καθὼς ὁρᾷς οἰοριχων ερωγγῆλει

Οἱ αὐτοὶ στίχοι *mutatis mutandis* ἀπαντῶσι καὶ ἐν τῷ *Cod. Barb. I. 15* τῆς *Ρώμης*, φ. 15^β :

Λοιπὸν τὸ βιβλιάριον ποῦ εἶχες παργγεῖλει
Τὸ ἔγραψα καθὼς ὁρᾷς ἐξωριχοστρογγύλι (1).

Αὐτῶν δὲ τὰ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς φράσεως ὀξύρυγχος χαρκατῆρ ἢ τύπος, ἥτις ἀπαντᾷ παρὰ Παλλαδίῳ (2) καὶ Ἰωάννῃ Φιλοπόνῳ (3), διαφόρως δὲ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ *Wilcken* (4) καὶ τοῦ *Garðthausen* (5).

9 (φ. 172^α) Ἀποφθέγματα καὶ ἠθικαὶ προτροπαί.

Ἐν τῇ καθωμλημένῃ.

(1) Ἐδ. Θόμψωνος : Ἐγχειρίδιον Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς Παλαιογραφίας... κατὰ μετάφρασιν Σ. Π. Λάμπρου. (Ἐν τῇ Βιβλιοθηκῇ Μαρασλή). Ἐν Ἀθήναις 1903, σ. 212.

(2) Δανσ. *ιστορ.* 84, 14.

(3) Εἰς Ἀρτιστοτέλους : Περὶ ψυχῆς II, 2.

(4) Ἐν *Hermes*. Τόμος XXXVI (1901) σ. 315 κ. ἑ. καὶ ἐν τῷ *Archiv für Papyrusforschung*. Τόμ. Α', σ. 431.

(5) Ἐν τῇ *Byzantinische Zeitschrift*. Τόμ. XI (1902) σ. 112 κ. ἑ.

10 (φ. 173²) Τύποι συμμαρτυρικοῦ γράμματος, ὅπερ δίδει ὁ πνευματικὸς καὶ ὁ ἐπίσκοπος διὰ τὸν μέλλοντα ἱερωθῆναι.

Ἐν τέλει, φ. 174¹, ἀναγινώσκομεν : + Ἐγράφη διαχειρὸς, ἐμὸς τοῦ ἀμάρ | τωλλοῦ κώνσταντίνου ἱερομονάχου· κ(αι) | δια τούτω δεῦμαι κ(αι) ἀντεῖβωλλῶ | ὑπερ τὸν ψαλμάτων· κ(αι) ἀσχή- μωσῦνη τῶν | γραμμᾶτων· μοι μοι ἄρσθαι δῖα τὸν | κ(ύριο)ν· ὑπερ ἐμὸς τοῦ ἀμάρτωλλοῦ : - | μ(ην)ι μαγῆω εἰς. α· ἐτελειῶθει ἐν ετοῦς | ἀχῆς ἀπὸ θῶγενισῆας. [=θεογεννησίας] ωρᾶ· ἐνάτοι : — Μετὰ ταῦτα ἔπεται τὸ ἐξῆς σημεῖωμα γεγραμμένον ὑφ' ἑτέρας χειρὸς : + ἀχῆη· μνην· ἀπριλῆο· | · ιζ· η κήμησις τοῦ επισκόπου | κύρ καλ- λένίκου τοῦ ποτε χη | μάρρ(ας)· κ(αι) δελβήνου ἰονῆα τοῦ | η μνέμη : - Καὶ κάτωθεν τούτων διὰ τῆς χειρὸς τοῦ βιβλιογράφου : + κῶλαις ηνε· κε· η κῶλα ἀπο· ια·

Ἐν φ. 1² ἀναγινώσκομεν μετὰ τὴν ἄλλων : ἐγὼ νικολαος | γραμα- τικος. Ἐν φ. 1⁶ — 2⁶ ἡθικαὶ γινῶμαι ἐν τῇ καθωμίλημένῃ καὶ δημῶδεις παροιμίαι, ἐξ ὧν τινὲς εὔρηγται καὶ ἐν φ. 172² κ. ε., ὡς καὶ τὸ ἐξῆς αἰνγμα καταλογάδην :

Ἐχω τράχηλον καὶ κεφαλὴν οὐκ ἔχω,
τετρασκελὴς τίς εἰμι καὶ ποδῶν δέχα,
ἔμπρους τε νεκρὸς, (¹) ἀλλὰ χωρὶς ὀστέων.

Ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ ἐπικεκολλημένῳ ἐπὶ τοῦ σταχώματος πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος φέρονται βαναύσως γεγραμμένα : καλι- νικου ἀρχιερε· | ος ἐγραψα τὸν παρὸν | τα νομο δια ἐνδιμι | σι να τὸν μνιμονεθονε.

Τὰ φ. 3⁶, 121—123, 164⁶ ὅλως ἄγραφα. — Στάχωσις βυρ- σίνη μετ' ἐντύπων ἀπλῶν κοσμημάτων.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Ἀριστείδου Βαρούχα.

17 [421]

Χάρτης. Διαστ. 0,208×0,15. Αἰὼν XVII. φ. 237.

[Μαξίμου Πελοποννησίου (;) Κυριακοδρόμιον.]

Ἀκέφαλον. Ἄρχ : ... Ἐκεῖνος ὁ διῶβολος ἔχει καὶ τὸν

(¹) Ὁ κῶδις : νεκρούς.

ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅπου ἔχει τὴν ἔχθραν κατακυριευμένον, καὶ δὲν τὸν ἀφῆρει γὰ κάμψι ἀγάπην, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλο καλόν.

Ἐν τέλει, φ. 237⁶ : Ἐτελειώθη τὸ παρόν. διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς κ(αὶ) ἀ | μαρτωλοῦ. Παρθενίου ἀρχιερέ(ως) τοῦ πελοποννησίου. (1) | ἐν τῷ ἀγιωνύμφ κ(αὶ) σεβασμίῳ ὄρει τοῦ ἄθωνος· | κ(α)τ(ἀ τὸ ἀχλὺν). τῆς ἐνσάρκου οἰκονομί(ας) τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ος) | ἡμῶν—: μηνὶ ἰαννουαρίῳ. κθϛ' Ἰν(δικτῶν)ος δ'ης· † | Καὶ ἔπεται ἐρυνθόγραφον. ζρμδ'—.

Αἱ πινακίδες τῆς σταχώσεως ἀπεσπασθήσαν.

Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ἀργολίδος κ. Νικάνδρου Δελούκα.

48 [132]

Χάρτης. Διαστ. 0,141 × 0,098. Αἰὼν XVII. Φ. 322.

Μηναῖον τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ κατ' ἐκλογὴν.

Μετὰ φωνῶν. Ἐν αὐτῷ μνημονεύονται οἱ ἐξῆς μελογράφοι:

Α' Δημήτριος Ντιμίας πρωτοψάλτης Κρήτης.
(φ. 1^α, 17^α, 26^β, 32^α, 39^α, 47^α, 56^α, 63^α, 70^α, 88^α, 96^β, 105^β, 112^β, 113^β, 122^α, 124^α, 130^β,

(1) Κατήγετο ἐξ Ἀναβρυτῆς τοῦ δήμου Βρυσεῶν καὶ τῷ 1720 κατεῖχε τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Εὐρυσθενῆς. Εἶναι γνωστὸς βιβλιογράφος τῶν ἐτῶν 1630—1652. Ἐγραψε καὶ τοὺς ὑπ' ἀριθ. 4, 27, 31, 32 καὶ 57 κώδικας τῆς μονῆς τῶν Ἀγ. Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τῆς Λακεδαίμονος (Πρβλ.: Νίκοι Ἀ. Βέη: Κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς ἐν Θεράπαις μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα. [Ἀνατίψεις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Πατριασοῦ Ἡ' ἔτους]. Ἐν Ἀθήναις 1904, σ. 58, 26 κ. ἐ., 29, 30, 43). Ἰσως δὲ κατεῖχε καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 41 κώδικα τῆς αὐτῆς μονῆς. (Πρβλ. Νίκοι Ἀ. Βέη: ἐνθ' ἀνωτέρω, σελ. 34). Ἐπίσης ἔγραψε τὸν ὑπ' ἀριθ. 38 κώδικα τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς Ξενοφώντος καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 210 τῆς ἐπίσης ἀγιορειτικῆς μονῆς Κοντομονουσίου (Πρβλ. S p. P. L a m b r o s : Catalogue of the Greek manuscripts on Mount Athos. Τόμ. I. Ἐν Κομπορὶνι 1900, σ. 65 ἀριθ. 740 καὶ σ. 297 ἀριθ. 2283) — Πρβλ. Νίκοι Ἀ. Βέη: Οἱ Ἑβραῖοι τῆς Λακεδαίμονος καὶ τοῦ Μυστραῖ. Ἐν τῷ «Νοὺμᾶ» ἀριθ. 166 [Ἀθήνα. Κυριακὴ 2 τοῦ Ὀκτωβρίου 1905].

153^α, 160^β, 164^α, 174^α, 180^α, 184^α, 200^α, 217^α,
230^α, 238^α, 260^α, 269^α, 287^α).

B' Γερμανός (;) (φ. 12^α, 295^α).

Γ' Ἰωάννης Γλυκὺς (φ. 111^α).

Δ' Βενέδικτος Ἐπισκοπόπουλος (φ. 111^α, 122^α,
255^β).

Ε' Θεόδωρος Μέγας Λογοθέτης Μελισθένης (;)
(φ. 112^β).

Σ' Μαξὸς (;) (φ. 113^β).

Ζ' Ἐμμανουήλ Χρυσάφης (φ. 121^α).

Η' Ἰωάννης Φιέλος (φ. 133^α).

Θ' Ἰωάννης Κουκουζέλης (φ. 160^β).

Ι' Θεοφάνης (;) (φ. 296^α).

Ὡς ἐξάγω ἐκ σημειώματος περὶ μέλους τινός, ἐν φ. 63^α, βι-
βλιογράφος εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθ. Α' τῶν ἀνωτέρω μελογράφων
Δημήτριος Νταμίας. Ἐν φ. 171^β ἀναγινώσκομεν: . . ἐν αὐτῷ
ἔτος το σῆτον: - | ἐν μηνὶ οκτωμβρίῳ γη: ἐν τῷ περὶ | φραγμῷ
της ἐκ χανδάκου νήσου κρήτης. Ἐπίσης ἐν φ. 267^α ἀναγινώσκομεν:

αχ^{νθ}. πρῶτο. οὐλλίου. Κ. ςὸ α σεν: Θ —

Τὰ φ. 13, 14, 31^β, 38^β, 45, 50^β, 55, 61, 62^β, 69^β,
79, 86^β, 87^β, 151^β, 152, 162^β, 263, 171, 173, 283^β,
199^β, 200^β, 213 — 216, 229^β, 232^β, — 237^β, 259^β,
267^β, 268, 286, 310 παρέμειναν ἄγραφα.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Ἀριστείδου Βαρούχα.

19 [912]

Χάρτης. Διαστ. 0,143 × 0,10. Αἰὼν XVII. Φ. 365.

1 (φ. 1^α) Περὶ Μουσικῶν σημαδίων.

Ἀκέφαλον.

2 (φ. 8^α) [Ἀναστάσιμα].

3 (φ. 161^β) Ἑωθινά.

4 (φ. 181^α) Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου.

5 (φ. 204^α) Αἱ Δοξολογίαι.

6 (φ. 222^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

7 (φ. 266^β) Κοινωνικὰ τῆς ὅλης ἐβδομάδος.

8 (φ. 273^α) Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία.

9 (φ. 275^β) Λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

10 (φ. 299^α) Κοντάκια, Πολυχρονισμοί, κλ.

11 (φ. 330^β) Μουσικὰ μαθήματα.

12 (φ. 333^β) Θεοτόκια.

Κολοβά. Ὁ κῶδις γέγραπται μετὰ φωνῶν. Μνημονεύονται δ' ἐν αὐτῷ οἱ ἐξῆς μελογράφοι·

Α' Χρυσάφης ὁ Νέος (φ. 6^β, 181^α, 193^α, 196^β, 215^α, 228^α, 230^β, 235^α, 240^β, 242^β, 244^α, 246^α, 248^β, 250^β, 251^β, 255^β, 255^α, 256^β, 258^α, 260^β, 265^α, 265^β, 270^β, 320^β, 324^β).

Β' Ἰωάννης Γλυκὺς (φ. 161^β).

Γ' Κουκούμας (φ. 191^α).

Δ' [Μανουὴλ] Γαζῆς (φ. 200^α, 315^α).

Ε' Μανουὴλ Χρυσάφης [ὁ πρεσβύτερος (;)] (φ. 202^α, 266^β, 268^α, 284^β, 285^β, 310^α, 316^β, 444^β).

Σ' Ἰωάσαφ (;) (φ. 276^α).

Ζ' Γερμανὸς Ἀρχιερεὺς Νέων Πατρῶν (φ. 204, 335^β, 335^α, 335^β, 334^α).

Η' Μελχισεδέκ ὁ Ῥόδιος (φ. 210^α).

Θ' Κωνσταντῖνος (;) (φ. 213^β).

Ι' Σένος Κορώνης (φ. 225^β).

ΙΑ' Μπαλάσιος ἱερεὺς καὶ νομοφύλαξ (φ. 226^β, 332^β, 232^α, 238^β, 282^β, 292^α, 346^β, 331^α, 332^α, 332^β).

ΙΒ' Θεόδουλος (;) (φ. 227^β).

ΙΓ' Ἰωάννης Κλαδῆς (φ. 277^α, 302^β).

ΙΔ' Ἰωάννης Κουκουζέλης (φ. 336^β, 339^α).

ΙΕ' Δαμιανός (;) (φ. 334^β).

Ἐν φ. 7^β, ἐν τῇ κάτω ᾧα, ἀναγινώσκομεν τὰδε γεγραμμένα

ὑπὸ χειρὸς μεταγενεστέρας ἐκεῖνης ἦτις ἔγραψε τὸν κώδικα : τῆς πατριαρχικῆς μονῆς, τοῦ ἐν | ἔρει τοῦ βαζελου·⁽¹⁾ Ἰωάννου βαπτιστοῦ, ἐξ ὧν αἱ δύο ἔσχατοι λέξεις διὰ μέλανος ζωηροτέρου. Ἐπὶ δὲ τοῦ παραφύλλου τοῦ ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος εἶναι γεγραμμένα τὰ ἑξῆς: + ἔτος ἀπὸ τῆς Θεογονί(ας), 173^ψ μηνί | μαρτίου· 23· ἐγράφη ἡ παρούσα | μουσικὴ ὑποχειρὸς γρηγορίου· | ἱερί(ως)· Καὶ πρωτόπαπα τῆς ἀρχι | ἐπισκοπῆς χαλδί(ας)· κ(αί) τὸ ἀγόρασα. | Καγὼ ὁ εὐτελῆς Δοῦλος τοῦ βαζεροῦ | ἱερεμ(ίας), ἱερομόναχος, κ(αί) προτοσύγγε[λος] Θεοδοσίου πόλε(ως), τοῦ μακαριτου, κυρίου, ἀξαρί[ου] | ὁ δὲ τοῦτο ἀποξενόσας ἐκ τῶν χειρῶν μου | νᾶ ἔχη τὸν τιμι(ῶν) πρόδρομων ἀντι | μαχῶν ἐν ἡμέρα κρήσεως ὅς, κ(αί) ἐ | χειροτονήθηκα Ἱερομόναχος, ἐν ἐτι | χειλίου εὐτακασίους, τριάντα, ἔξη : +

Μεταξὺ τῶν φ. 1 καὶ 2 ἀπεσπάρσθησαν φύλλα δύο, καὶ ἀνὰ ἓν μεταξὺ τῶν φ. 314 καὶ 315, 328 καὶ 329. Τὰ δὲ φ. 38 καὶ 193 ἡριθμύθησαν δις, 38^α καὶ 193^α.

Ὁ κώδιξ κοσμεῖται ὑπ' ἀρχικῶν γραμμάτων καὶ ἐπιτίτλων, ὧν ἓνα ἀρκοῦντως τεχνικά. Ἐχει δὲ περικάλυμμα ἐκ βύρσης καστανόχρου, ἐφ' ἧς ἀπλᾶ ἔκτυπα κοσμήματα.

Ἐκ δωρεᾶς τοῦ ἐκ Πόντου Γρηγορίου Συμμελίδου.

20 [2222]

Χάρτης. Διαστ. 0,142 × 0,10. Αἰὼν XVII. Φ. 32.

Εὐχὰὶ τοῦ Λυχνικοῦ.

Ἐν φ. 31^β σημειοῦται + ἐγράφη δια χει | ρὸς δα(βί)δ Ἱερομονάχου ἐν μηνί | σεπτεβρίῳ 1^νος 1^ες ἔτος Ἱρῆ:— καὶ ἔπειτα ἱερόν τι σημείωμα, τὰ αὐτὰ πον μνημονεῦον, γεγραμμένον ὑπὸ χειρὸς βαναύσου. Ἐπὶ τοῦ παραφύλλου τοῦ ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τῆς πινακίδος τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος φέρονται τάδε :

(¹) Πρόκειται περὶ τῆς παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα μονῆς τοῦ Βαζελῶνος, περὶ ἧς ὁ Ἐ. π. Θ. Κ ν ρ ι α κ ἰ δ η ς ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κων)πόλεως. Τόμ. ΚΖ (1895-1899) σ. 358 κ. ἑ.

1728 δεκέμβριος 50 | ἐδέθη δὴα χειρὸς, δημητρίου, | "Ἱεροῦ, ἐκ κόμης, ζηόλη (¹) +

Ἐν φ. 1^α ἀπλοῦν κόσμημα, ἐν δὲ τῷ φ. 32^β εἰκονίζεται ἀτέχως ὄφης περιελισσόμενος.

Ὁ κῶδιξ ἔχει παλαιὰν στάχων. Προέρχεται δὲ ἐκ Θεσσαλίας καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει.

Ἐκ δωρεᾶς τοῦ κ. Ἐλευθερίου Καστηρηνσίου, ἀρχιμανδρίτου.

21 [129]

Χάρτης. Διαστ. 0,14 × 0,105. Αἰὼν XVII. Φ. 368.

Μανουὴλ Μαλαξοῦ Νομοκάνων.

Προτάσσεται αὐτοῦ : α' (φ. 6^α) «Εὐχὴ τοῦ Ἁγίου **Κυρίλου** Ἀλεξανδρείας εἰς ἐξομολόγησιν πατρός· ἢ εἰς εὐχέλαιον· ἢ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ». — β' (φ. 10^α) Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ νομοκάνωνος.

Ὁ πίναξ ἀναγράφει τὸ ὅλον κεφάλαιον σξά'. Τὸ α' κεφάλαιον πραγματεύεται περὶ ἀρχιερέως τοῦ εἶναι εἰς πάντας συμπαθὴν καὶ νὰ μηδὲν πιστεύῃ λόγους τινὸς χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ». Τὸ κεφάλαιον σνζ' : «[Τ]άξις πρωτοκαθεδρίας τῶν ἀγιοτάτων πατριαρχῶν καὶ αἱ μητροπόλεις· καὶ ἀρχιεπισκοπαὶ αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται τὴν σήμερον· καὶ ὑπόκεινται ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει· καὶ ποῖοι τῶν μητροπολιτῶν ἔχουν ἐπισκοπὰς καὶ ποῖοι λέγονται ὑπέρτιμοι καὶ ἑξαρχοι».

Ἐν τέλει, ἀπὸ φ. 344^α κ. ἔ., σύμμικτά τινα περὶ ἐξομολογήσεως, περὶ μοναχῶν, ἢ ἀκολουθία τῆς ἐξομολογήσεως, περὶ σεισμοῦ πῶς γίνεται κλ.

Ἐν φ. 345^β ἀναγνώσκωμεν ἐξηθρόγραφα τάδε : + τὸ παρὸν νόμιμον ὑπάρχει τοῦ | ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματῶν | ικοῦ κυρίου καλλινίκου· ἀπομονα | στήριον τῆς εὐαγγελιστρίας· καὶ θαυ | ματουργῆς· ἄνωθεν εἰς χωρίον βᾶ | νισας· καὶ ὁ κόπος καὶ τὰ ἐξοδά του | ῥεῖναι ἀσπρ(α)φ· καὶ ὅστις βουλευθῇ καὶ |

(¹) Ζιόλι χωρίον ἐν τῷ δῆμῳ Αἰθίων τῆς Θεσσαλίας οὐχὶ μακρὰν τῆς οἰκῆς τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος, τῶν Μεγαλῶν Πυλῶν.

τὸ ἀποξενώσει ἄνευ θελήματός του· | θέλει ἔχει τὰς ἀρχὰς τῶν ἁγίων
π(ατέ)ρων | ἐγράφη δια χειρὸς καμοῦ διονυσίου | τοῦ ποτὲ ἡγουμέ-
νου τοῦ σπηλαίου : - | αχξ̄γ

Ἐν φ. 1^α ἀναγινώσκομεν : 1772 κ εγω νικολαος. Ἐν φ. 2^α
γέγραπται : 1732 Ἰανουαρίου⁽⁴⁾ 22 | ἐκοιμήθη τὸ περιπόθητον τέ | κνο
μου, Ἀθανάσιος ὁ Ιεροδιά : | κονος ὁ σγούρος κ(αί) εωνίατου ἡ : |
μνήμη.—Ἐν φ. 368^β ἀναγινώσκομεν καὶ ἔπεται ἡ χρονολογία 1772 δι' ὠχροῦ
μέλανος, καὶ μεθ' ὃ : ὁ μάλτας ὁ πτοχὸς θέλουν νά | τὸν μπατρέ-
φουν. Ἐν φ. 368^β ἀναγινώσκομεν

καλινίκου
κ
εκτιτορου
1772

[=Καλλινίκου καὶ κτιτόρου...]

Ἐν φ. 10^α, ἐν τῇ κάτω ὥρᾳ, ἀποτετύπεται σφραγὶς εἰκονίζουσα
ἐν τῷ μέσῳ ἐντεθρονισμένον τὸν Ἰησοῦν, πέριξ δὲ αὐτοῦ ἀναγι-
νώσκομεν : ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ· + ΤΑΠΕΙΝΟΣ· ΕΠΕΙΣΚΟ
ΠΟΣ [ΧΕΙΜΑΡΡΑΣ ΚΑΙ] ΔΕΛΒΙΝΟΥ·

Ὁ κῶδιξ κοσμεῖται ὑπ' ἐρυθρῶν ἀρχικῶν γραμμῶν καὶ καλ-
λιγράμμου ἐπιτίτλον ἐν φ. 10^α. Τὸ περικάλυμμα αὐτοῦ εἶναι ἐκ
καστανόχρου βύρσης, ἐφ' ἧς ἐντυπα χρυσοβαφῇ κοσμήματα· εἶχε
δέ ποτε καὶ θηλυκοτήρας.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Ἀριστείδου Βαρούχα.

22 [1118]

Χάρτης. Διαστ. 0,015 × 0,215. Αἰὼν XVII. Φ. 101.

1. (φ. 1^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

2. (φ. 32^α) Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία.

3. (φ. 79^α) Λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Ἐν τέλει τῆς τελευταίας ταύτης λειτουργίας, φ. 99^β, ἀναγινώ-

(4) Ἡ λέξις: Ἰανουαρίου ἔχει γραφῇ ἄνωθεν διαγεγραμμένης λέξεως :
Δικενβρίου.

σκομεν . + πόνημα χειρός, μο | ναχοῦ λαυρεντ[ίου] — + καὶ ἐν φ. 22^β . μνησθητι ἀρσένιον μοναχόν : Καὶ ἐν φ. 66² , μνησθητι λαυρεντίον μοναχόν. Τὰ δύο τελευταῖα τῶν σημειωμάτων τούτων ἀπαντῶσιν ἐν τῇ κάτω ᾠῇ τῶν ῥηθέντων φύλλων.

Ἐν φ. 1^α ἰδιωτικὴ τις σημείωσις φέρονσα χρονολογίαν 1638 (;), γεγραμμένη ὑπὸ βαναύσου χειρός. Ἐν φ. 100^β διάφοροι λογαριασμοὶ καὶ δοσοληψίαι τοῦ XVIII αἰῶνος. Ἐν τέλει συνεστιάχεται μετὰ τῆς πινακίδος τοῦ περικαλύμματος φύλλον χάριτον γραφῆς XVII αἰῶνος, περιέχον ὕλην λειτουργικὴν. Ἀλλὰ καὶ ἀμφότεραι αἱ πινακίδες ἐσχηματίσθησαν διὰ συγκολλήσεως πολλῶν φύλλων χαρτῶν, γραφῆς τοῦ XVII αἰῶνος καὶ ὕλης ἐκκλησιαστικῆς, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος διασχισθείσης πινακίδος.

Τὰ κεφαλαιώματα τοῦ κώδικος εἶναι χρυσοβαφῇ καὶ καλλίγραμμα, τὰ ἐπίτιτλα κοσμήματα τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν λειτουργιῶν κομψά, τὰ δὲ ἀρχικά γράμματα πλουσίως πεφλοιοτεχνημένα παριστώσι τοῦτο μὲν ὄφεις, ἐλάφους, ζῶα φανταστικά ὀρθούμενα ἢ ἐπικλίνοντα, περιπλεκόμενα ἢ στρογγυλούμενα κατὰ τὰς συμπαριστάμενας ἀνάγκας, τοῦτο δὲ φύλλα, βότρυς, φυτὰ κλ.

Τὰ φ. 31^β , 77 καὶ 78 παρέμειναν ἄγραφα. Μεταξὺ δὲ τῶν φ. 95 καὶ 96 ἀπεκόπη ἐν φύλλον· κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ διατήρησις τοῦ κώδικος εἶναι ἀρίστη.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν Βάθειρ μονῆς Ἀγίου Νικολάου.

23 [1952]

Χάρτης. Λισσι. 0,14 × 0,10. Αἰὼν XVII. Φ. 83.

Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ Φιλοσοφικά.

Προηγεῖται (φ. 1^α) ὁ πίναξ τῶν κεφαλαίων συμπίπτων κατὰ πάντα τοῖς περιεχομένοις τοῦ κώδικος.

Ἡ τάξις τῶν κεφαλαίων ἡ αὐτὴ ὡς παρὰ τῷ Migne : Patrologia Graeca, Τόμ. XCIV, σελ. 521 κ. ἐ. Φέρει ὁ κῶδιξ καὶ ἀφθόρους παρασελίδους σημειώσεις.

Ἐν φ. 1^α ἐπὶ τῆς ἁνω ᾠᾶς . " Ἐκ τῶν τοῦ γεωργίου Ἰωαννίδου

Πελοποννησίου τοῦ μονόχειρος.»⁽¹⁾ Ἐν φ. 5^α ἐπὶ τῆς ἄνω ὠσαύτως
ῥᾶς. <καὶ τὸδε ἐκ τῶν γεωργίου> Ἐν τέλει ἐπὶ φύλλου
συνεσταχωμένου τῇ πινακίδι τοῦ περικαλύμματος.

$$\int \frac{+ 1750 \text{ νοεμ: } 15}{\tau\tilde{\eta} \text{ πρώτη τοῦ}} \int$$

σαραντατημέρ^{ου}.

Τὰ φ. 2^α — 4^β ἄγραφα. Ἐν δὲ τῷ φ. 5^α ἐπίτιτον πενιχρὸν διὰ
πρασίνου μέλανος τεχνουργηθέν.

Ἐκ δωρεᾶς Νικοδήμου Παπαγιαννακοπούλου,

24 [2116]

Χάρτης. Διαστ. 0,19×0,145. Αἰὼν XVI. Φ. 118

1. (φ. 1^α) Ἀκολουθία τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.
2. (φ. 20^β) Ἡ καταβάσις : Ἀνοίξω τὸ στόμα μου . . .
3. (φ. 21^α) Ἀκολουθία τῶν Θεοφανείων.
4. (φ. 37^α) Ἀκολουθία τῆς Ὑπαπαντῆς.
5. (φ. 45^α) Ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Βλασίου.
6. (φ. 46^α) Ἀκολουθία τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων
τῶν ἐν Σεβαστείᾳ.
7. (φ. 50^α) Ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.
8. (φ. 56^β) Ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.
9. (φ. 59^α) Ἀκολουθία τῶν ἐπτὰ πιλιδων τῶν Μακκαβαίων

⁽¹⁾ Εἶναι καὶ ἀλλαχόθεν γνωστὸς οὗτος. Κατήγετο ἐκ Φιλίων τοῦ δήμου
Λευκασίου τῶν Καλαβρύτων ἐξ οἰκογενείας Μαλίκη, τὸ ἰσάγγελον δὲ σχῆμα
περιβληθεὶς μετωνομάσθη Γρηγόριος. Πρὸ τοῦ Ἀγῶνος ἐπῆρξε διδάσκαλος ἐν
Μολδοβλαχίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἀπέθανε δὲ ὑπερπροβεβηκῶς περὶ τὸ ἔτος 1845. Ἡ
βιβλιοθήκη αὐτοῦ ἐναπόκειται ἤδη ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Λευκα-
σίου, περιλαμβάνουσα καὶ τινὰς δεκάδας χειρογράφων, ὧν τὴν ἀναγραφὴν συνέ-
ταξα κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1904. (Πρβλ. Νίκοῦ Ἀ. Βέη : «Ἐκθε-
σις παλαιογραφικῆς καὶ ἱστοριοδιφικῆς ἐκδρομῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύ-
των». Ἐν τοῖς «Παναθηναίοις». Τόμ. Θ' (1904—1905) σ. 241,

καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου καὶ τῆς μητρὸς Σι-
λομώνης.

10. (φ. 70^β) [Ἀκολουθία τῆς Μεταμορφώσεως].

11. (φ. 84^β) [Ἀκολουθία τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου].

12. (φ. 102^β) [Ἀκολουθία τῆς ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου].

13. (φ. 106^α) Ἀκολουθία τῇ Κυριακῇ τῶν Ἀγίων Πάντων.

14. (φ. 111^α) Κανὼν τῶν Ἀγ. Πάντων ἔχων ἀκροστοιχίδα :
Τὸν πρῶτον ὕμνῳ σύλλογον τῶν ποιμένων.

15. (φ. 116^α) Ἀκολουθία τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ
Λουκᾶ.

Κολοβόν. Τὰ φ. 21^α — 58^β ἐκπεσόντα ἀνεπληρώθησαν δι' ἐτέ-
ρων φύλλων χάριτον διαφόρου τοῦ λοιποῦ κώδικος. Ἡ ὑπ' ἀριθ
2 καταβασία γέγραπται ὑπ' ἄλλης χειρὸς.

Ἐπιτίτλά τινα ἐν φ. 1^α, 37^α, 50^β, 70^α, 84^α.

Ἐν φ. 58 δοκίμια κονδυλίου.

Τὸ πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος περικάλυμμα συναπειλέσθη διὰ
τῆς συγκολλήσεως χειρογράφων φύλλων λειτουργικῆς ὕλης.

Ἐκ δωρεᾶς τῆς Θεσσαλικῆς Μονῆς Ξενιάς.

25 [2097]

Χάρτης. Διαστ. 0,215 × 0,148. Αἰὼν XVI. Φ. 66.

Θηκαροᾶ εὐχαί.

Κολοβόν. Ὁ κῶδιξ μέχρι τοῦ φ. 7^β ἔχει καὶ κατὰ σελίδας ἀριθμῆσιν·
κοσμεῖται δὲ καὶ ὑπὸ τινων ἀπλῶν ἐπιτίτλων, ἐν φ. 1^α, 19^β, 62^α.

Ἐν φ. 1^α κάτωθι τοῦ ἐπιτίτλου γέγραπται διὰ χειρὸς ἄλλης
τῆς τοῦ βιβλιογράφου· 1631 μαΐου Α'ον

Ἐν φ. 63^β, ἐν τῇ ἔξῃ ᾠδᾷ, ἀναγινώσκομεν· σαμουήλ ἱερομω-
ναχος ξινιότης (¹)· αωμ· φεβρουαρίου 14.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀποστόλου Παπακωνσταντίνου, ἱερέως Ἀλμυροῦ.

(¹) = Ξενιώτης, ἥτοι ἐκ τῆς μονῆς Ξενιάς, περὶ ἧς ὁ Ν. Ι. Γ. Ι. α ν ὁ-
π ο υ λ ο ς : « Ἱστορία καὶ ἔγγραφα τῆς Μονῆς Ξενιάς » ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς
Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας. Τόμ. Α' σ. 653 κ. ἐ. καὶ ἐν ἰδίῳ
τεύχει.

26 [169]

Χάρτης. Διαστ. 0,173×0,24. Αἰὼν XVII Φ. 4

«Δήλωσις περὶ τοῦ εὐρίσκειν εὐκόλως τὸν βουλούμενον ἐν ποίοις βιβλίοις εἰσὶν οἱ λόγοι τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ οἱ βίοι τῶν ἁγίων οἱ τιθέμενοι εἰς ἀνάγνωσιν».

Ἐκ ὠρεᾶς Παρθενίου Ῥυματζῆ, ἱερομονάχου ἐν Σάμῳ.

27 [2224]

Χάρτης. Διαστ. 0,28×0,195. Αἰὼν XVII. Φ. 23.

1 (φ. 1^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

2 (φ. 21^α) Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία.

Παρέμεινεν ἀτελής.

Ἐν φ. 22^β διὰ χειρὸς βαναύσου γέγραπται: «αἰτουτη ἡ
θῆ^α καὶ ὁ καὶ ὑέρα λητουργῆ^α ηνε | τῆς μεταμωρφώσεως. | μα-
νάστηροι κώρπωθη (:) κ(αὶ) ὡποιος τὴν ἀπωξενόσι να ἐχη την καταραν

τῆς | μεταμωρφώσεως καὶ ὡν πατερῶν^τ ἀμην(;)—». Ἐν τῷ αὐτῷ

φύλλῳ δι' ἐρυνθροῦ μέλανος: «1799 | μαρτη^Λτου | - 2 Λ.» Ἐν φ.
13^α ἐν τῇ ἄνω ᾠ^α.

«αν θέλεις καὶ ἀν αγαπᾶς να μάθεις | το κο[ν]τίλι

σίρι πρὸς τὸν διδάσχαλον με τασπρα 50· μα[ν]τίλι».

Ἐν φ. 19^β σημείωμα μόλις που διακρινόμενον: «ογο ω κορη-
νός γραψα». Ἐν τῇ ἔσω ᾠ^α τοῦ φ. 20^α, ἐν τέλει τῆς λειτουργίας
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου: «Βησαρη. ὡς (') ηερο | μοναχός | σίν-
γράφους | σ τός | ἀμην»

(¹) Πρβλ. Νίκο υ Ἀ. Βέη: «Τὸ Παρθενὸν — Παρθενὸς καὶ τὰνά-
λογά του» ἐν τῷ Νο υ μ ᾠ. Χρόνος Γ' ἀριθ. 141 (Ἀθήνα 25 τοῦ Μάρτη
1905, σ. 4).

Ἄν κρίνωμεν ἐκ σημειώματός τινος ἐν τῇ ἄνω ᾧα τοῦ φ. 4^α ὁ κώδιξ κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ὑπῆρχε κτῆμα τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ μονῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν.

Ἐν φ. 1^α καὶ 21^α ἐπίτιπλα κοινῆς τέχνης. Τὰ δὲ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ κώδικος εἶναι εὐμεγέθη καὶ πολύχρωμα, ἀλλ' ἥκιστα λεπτῶς ἐξεργασμένα. Χεῖρ μεταγενεστέρου ἀμαθοῦς καὶ ἀπειροκάλου καλογήρου δέφθιρε τὸν κώδικα γράφας ἐν τῇ ᾧα διαφόρων φύλλων γνωμικά, σκαριφήματα οἰκτρὰ, σημειώματα οὐδενὸς λόγου ἄξια, ἅτινα ὕστερον καὶ διέγραψε, κλ. κλ.

Ἐκ δωρεᾶς Ἐλευθερίου Καστηνησίου.

28 [870]

Χάρτης. Διάστ. 0,20×0,145. Αἰὼν XVIII. Φ. 363

Μηναῖον τοῦ ὅλου ἐνικυτου.

Μετὰ φωνῶν. Μνημονεύονται ἐν αὐτῷ μέλη τῶν ἐξῆς .

Α' Γερμανοῦ Νέων Πατρῶν (φ. 2^α, 72^α, 80^α, 131^β, 310, β).

Β' Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου (φ. 22^β).

Γ' Λέοντος Δεσπότης [τοῦ Σοφοῦ] (φ. 24^β, 348^α).

Δ' Ἀνατολίου [Πατριάρχου Ἱεροσολύμων] (φ. 38^β, 75^α).

Ε' Ἀρσενίου (;) (φ. 88^α).

ς' [Ἀνδρέα ;] Βυζαντίου (φ. 116^β, 323^α).

Ζ' Ἰωάννου Μοναχοῦ (φ. 128^α, 160^β, 162^β, 312^β).

Η' Ἰκασίας Μοναχῆς (φ. 133^α).

Θ' Δομετίου Ἱερομονάχου (φ. 363^β).

Ἐπὶ τοῦ παραφύλλον τοῦ ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος γέγραπται . * 1791 Ἰουνίου 18 ἡμέρα τετάρτη | ἑκαμα ἄρχειν κἀγὼ δομέτιος εἰς τῷ παρὸν στηχειραρι(ων) κάτωθι δὲ τοῦτον δις ἐπαναλαμβάνεται ἀνορθογράφως . «ἀρχὴ πίστεως μωσαϊκὸς στανρός.» Ἐν φ. 1^α ἡ χρονολογία αὐκςΨ τβρίου κγ' Ἐν τέλει, ἐπὶ τοῦ φύλλον τοῦ ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τοῦ

περικαλλύματος, διὰ μέλανος ὤχρου· κ(α)ὶ τῷδε συν τοῖς ἄλλοις δομετι[ου] Ἱερωμονάχου | [ἐκ τῆς περι]φήμου πελλοπονίσου ἐκ τῆς ἐπαρ | [χίας Κορ]ήνου...καὶ κατωτέρου διὰ ζωηροῦ μέλανος: 1797 μαρτίῳ 26 δευτέρα τι εἰμέρα ἐπείραν τέλος τα χα | γιάτια τῆς εκλίσιας μητροπόλεως | ἁγίου Κορίνου ὅπου δια προσταγῆς τοῦ μπε | κὺρ μπε[η] εφέντι ἐγιναν ν(αὶ) δία συνδρῶ | μῆς τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου κορινθου ν(υρι)ου | κὺρ ζαχαρία κ(αὶ) τὸν λιπὸν εὐσεβὸν γρι | στιανὸν τῆς πολιτίας ταύτης καὶ ἔπεται ἡμονοκονδυλιά: Μελέτιος

Τὰ φ. 41, 42, 245 εἶναι ἐξ ἄλλου χάρτου καὶ ἐτέθησαν πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκπεσόντων φύλλων. Τὸ φ. 244^β ἄγραφον.

Ἐκ προσφορᾶς τοῦ κ. Ἀγαθαγγέλου Λουκά, ἱερομονάχου ἐκ τῆς Δομποῦς τῆς Λεβαδείας.

29 [1763]

Χάρτης. Διαστ. 0,16 × 0,235. Αἰὼν XIX. Φ. 25.

1 (φ. 1^β) Ἀκολουθία . . . « τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις... Διονυσίου Ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης ἡνίκα ἐκ Στροφάδων πρὸς νῆσον Ζάκυνθον ἐνεκομίσθη ».

2 (17^α) « Ἡ Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου... Γερασίου ἐκ Τρίκης τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ· ψαλλομένη τῇ κ' τοῦ Ὀχτωμβρίου μηνός. Συντεθεῖσα παρὰ **Νικολάου Ἱερέως Γαβριλόπουλου** τοῦ Ζακυνθίου. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ· α' ψη: 1718 ».

Ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ κατὰ τὸ προμνημονευόμενον ἔτος 1718 παρὰ Νικολάῳ Σάρεφ, εἰς 4ον⁽¹⁾.

(1) Ἀ ν δ ρ έ ο υ Πα πα δ ο π ο ύ λ ο υ Β ρ ε τ ο υ : Κατάλογος τῶν ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1821 τυπωθέντων βιβλίων παρ' Ἑλλήνων... Ἐν Ἀθήναις 1845, σ. 14, ἀριθ. 115—Ἰ ω σ ή φ Δ ε - Κ ι γ ά λ α : Σχεδᾶσμα κατόπτρου τῆς Νεοελληνικ. Φιλολογίας . . . Ἐν Ἐρμουπόλει 1846, σ. 19, ἀριθ. 93 — Ἀ. Πα πα δ ο π ο ύ λ ο υ Β ρ ε τ ο υ : Νεοελληνικὴ Φιλολογία. Τόμ. Α'. Ἐν Ἀθήναις 1854, σ. 64, ἀριθ. 167. — Κ. Ν. Σ ά θ α. Νεοελληνικὴ Φιλολογία. Ἐν Ἀθήναις 1868, σ. 596. — Πρβλ. Ν ι κ ο λ ά ο υ Κ α τ ρ α μ η : Φιλολογικὰ ἀνάλεκτα Ζακύνθου. Ἐν Ζακύνθῳ 1880, σ. 335.

Κολοβή. Ἐν φ. 1^α γέγραπται : Ἡ παροῦσα ἐγράφη παρ ἑμοῦ
τοῦ ἐλαχίστου | ἐν Ἱερεῦσι | Διονυσίου Ζήχου | Εἰς δόξαν Θεοῦ.
καὶ Αἴνον τοῦ Ἱεράρχου μας Διονυσίου..... Ἐν Μηνῇ Δικεμβρίῳ
ια αὐχ. | Ἐτη Σωτηρίῳ

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Γαβριὴλ Κυριαζοπούλου, ἱερομονά-
χου τῆς Μονῆς Βλαχερνῶν (ἐν Ἡλείᾳ).

30 [1947]

Χάρτης. Διάστ. 0,15×0,308. Αἰὼν XVIII. Φ. 257.

1 (φ. 21^α) **Μανουὴλ Μαλαξοῦ** Νομοκάνων.

Κολοβός. — Προτάσσονται τούτου τάδε :

Α' (φ. 1^α) Προδιοίκησις τοῦ **Μανουὴλ Μαλαξοῦ** τοῖς
ἀπανταχοῦ Ὀρθοδόξοις

Β' (φ. 2^α) Πίναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ Νομοκάνονος.

2 (φ. 246^ο) Χρονικόν. Ἀκέφαλον. Ἀρχεται, τὸ σωζόμενον
μέρος, ἀπὸ τῆς βασιλείας τῶν Πτολεμαίων καὶ τελευτᾷ εἰς τὸ
ἔτος 1530.

Ἐκ προχείρου μελέτης τοῦ χρονικοῦ τούτου ἐπέσθην ὅτι ὁ
συντάξας αὐτὸ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν Χρονογράφον τοῦ Ψευδοδωρο-
θεοῦ Μονεμβασίας, ὃν ἐπιτέμνει, καὶ τινὰ ἐκδοχὴν τοῦ Βραχέως
Χρονικοῦ τοῦ συνεκδεδομένου τῇ χρονογραφίᾳ τοῦ Δούκα (Bonhæ
1834, σ. 315-527), ὃπερ ἀντιγράφει μετ' ἐλαχίστων ἀλλοιώσεων.

3 (φ. 246^β) **Ἰωάννου Χρυσοστόμου** «Ὁμιλίαι διέ-
φορη εἰς παρηγορίαν» τῶν θλιβομένων ἕνεκεν τῶν τελευτησάν-
των αὐτῶν συγγενῶν.

4 (φ. 251^α) «Εὐχὴ ὅταν ἀπέρῃ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν τηδε·
γράφῃ δὲ ταύτην ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ π(α)τήρ εἰς χάρτην· καὶ
βάλῃ εἰς τ(ήν) χεῖρα τοῦ τεθνηκότος· διὰ τῶν φόβον τῶν τελωνέ(ων)
τοῦ ἄερος, καὶ τοῦ σκότους τοῦ αἵωνος τοῦτου»

5 (φ. 252^α) **Βασιλείου τοῦ Μεγάλου** Ἀσκητικὰ
κατ' ἐκλογήν.

6 (φ. 255^α) **Ἰωάννου Ζωναρά** «Λόγος πρὸς τοὺς τὴν
φυσικὴν τῆς γονῆς ἐκροὴν μίασμα ἡγουμένους»

Κολοβόν. Ἐν φ. 1^α, ἐν τῇ κάτω ῥα, γέγραπται : + Θεοδοσίου ἀραβανῆ ὑπάρχει.

Ἐν δὲ τῷ φ. 251^β ἀναγινώσκουμεν ἐρυνθρόγραφα : + ἐτελειώθη τὸ παρὸν νόμιμον, δια χειρὸς ἐμοῦ Θεοδοσίου ἱερομονάχου ἀραβανῆ. ἐπὶ ἔτους | ξσλα : ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ γενήσεως, αψκγ : — | ἐν μνητὶ μαρτίῳ λᾱ : ἡμέρα δ' .. Πρὸ τοῦ ξσλα, εἶχε γραφῇ, ἴσως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ βιβλιογράφου, δι' ἀμαυροῦ μέλανος : ξσκα, ὅπερ ἄλλη χεὶρ διώρθωσεν εἰς : ξσλα. — Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ 251^β μετὰ τὸ ἀνωτέρω παρατεθὲν σημείωμα ἔπεται τὸ ἐξῆς : ὁ νόμος ὅπου ἔγραψα, ἐτοῦτον τὸν νόμον, ἦτον γεγρα | μένος, ἀπὸ Χριστοῦ γενήσεως, αχ' ..

Ἐν δὲ τῷ φ. 201^β, ἐν τῇ κάτω ῥα, ὑπάρχει σημείωμα φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πανούτσου Νοταρᾶ.

Τὸ φ. 20 ἄγραφον. Στάχωσις ἐκ χάριτος ναστοῦ.

31 [1161]

Χάρις. Διάστ. 0,21 × 0,16. Αἰὼν XVIII. Φ. 42

1 (φ. 1^α) [Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ].

Ἀκέφαλος.

2 (φ. 27^α) «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χριστοδούλου τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ ἀσκήσαντος, ἐν ᾗ καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ κατέκειται λείψανον, συ[γ]γραφεῖς παρὰ **Ἰωάννου** τοῦ . . . **μητροπολίτου Ῥόδου** καὶ παρὰ τοῦ παναγιωτάτου **Ἀθανασίου πατριάρχου Ἀντιοχείας** καὶ τανῦν νεωστὶ ὑπὸ τοῦ ἐν μοναχοῖς **Ἀγαπίου Μοναχοῦ** μεταφρασθεὶς εἰς κοινὴν διάλεκτον . . . »

Ἐν τέλει (φ. 42^α) : «1728. αὐγοῦστου· 19 Ετελεύθη | το παρὸν» Μεθ' ὃ «Ἐγράφη δὲ ὑπο χειρὸς Ἰω(ανν)ου ἀναγνώστου· | ἐκ τῆς ὑπερφύμου νῆσος πάτμου εὐρισκόμε | νος εἰς τὴν νῆσον ἀμωργὸς ὥτε δὲ ἐκλυσιάζου | μου εἰς τον ναον τῆς ὑπερ-εὐλόγημένης δεσπίνης | ἡμων θ[εοτό]κ[ο]υ καὶ ἀείπαρθένου μαρίας» Χεὶρ μεταγενεστέρα διὰ μέλανος ὕδαρος ἐν μὲν τῷ πρώτῳ σημείωματι μετέγραψε τὸ 1728 εἰς 1838, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ σημείωματι μετέγραψε τὸ : **Ἰω[ανν]ου εἰς Νικ[ολα]ου**. τὸ : ἀμωργὸς

εἰς . Σάμω καὶ προσέθηκε μετὰ τὰς λέξεις . ἄειπαρθένου μαρίας
τὰς λέξεις . Τῆς κοιμήσεως εἰς τὴν θεσιν τοῦ ρεύματος"

Ὁ κώδιξ ἔχει ἀφελῇ κοσμήματα διὰ μέλανος ἐν φ. 12^α , 17^β ,
20^β , 25^β , 27^α . Τὸ περικάλυμμα δ' αὐτοῦ παλαιὸν, ἐνιαχοῦ
τιλφόβρωτον.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀλεξάνδρου Οἰκονόμου, δικηγόρου ἐν Χαλκίδι.

32

Χάρτης. Διάστ. 0,17 × 0,20. Αἰὼν XVIII. Φ. 48

1 (φ. 1^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

2 (φ. 17^α) Βασιλείου τοῦ Μεγάλου Λειτουργία.

3 (φ. 30^α) Λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

4 (φ. 48^α) Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων.

Ἀρχ. : Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ποι-
μὴν καὶ ἄμνέ, . . .

Τελ. : ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
πέμπομεν, τῷ πατρὶ καὶ τῷ νῖῳ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, νῦν
καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Ἐν τέλει τῆς Λειτουργίας τῶν προηγιασμένων, φ. 47^β , ἀνα-
γινώσκομεν . "Τελος τῆς θείας λειτουργίας τῶν προηγιασμένων. |
Πληρώσας, εἶπον χριστέ σοὶ δόξα πρέπει, | πάντοτε, νῦν, καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας ἡμῶν :— | Ἐγινε ἡ παροῦσα λειτουργία διὰ δαπάνη,
τοῦ ὁσιωτά | του γέρο κύρ Ἰωακείμ, ἀπὸ κελλιον φιλοθεϊτηκω.
λεγόμενον. | τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος γεωργίου, τοῦ
τροπαιυφόρου, οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβεΐαις αὐτοῦ, κύριε Ἰησοῦ
Χριστέ | ὁ Θεός ἡμῶν, ἐλῆσον πάντας ἡμᾶς:× | Ἐγράφη δὲ διὰ
χειρὸς ἱεροῦ μελετίου, | τοῦ ἐλαχίστου :— | "Ἐν τέλει τῆς εὐχῆς
τῶν μετανοούντων, φύλ. 48^β , « ... 1792 δικεμβρίου : 20 :—

Κοσμεῖται δὲ ὁ κώδιξ ὑπ' ἀρχικῶν γραμμάτων εὐμεγέθων
καὶ τεχνικῶν φερόντων εἰκόνας εἰλημμένας ἐκ τοῦ φντικοῦ καὶ
ζωϊκοῦ βασιλείου, καὶ ὑπὸ κομφῶν ἐπιτίτλων ἐν ἀρχαῖς τῶν
λειτουργιῶν, ἐξ ὧν τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου
καὶ τῶν προηγιασμένων ἐν εἶδει πλαισίον, περιέχοντα τὰ κεφα-

λαιώματα τῶν λειτουργιῶν τούτων. Ἡ ἐπιγραφὴ τῆς λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου διὰ συμπλεκομένων γραμμῶν κατὰ τὸν γνωστὸν βυζαντινὸν ὀρθισμόν.

Ἐκ δωρεᾶς Εὐγενίου Λεπάστα, Ἀρχιεπισκόπου Χαλκίδος.

33 [134]

Χάρτης. Λασπ. 0,174 × 0,12. Αἰὼν XIX. Φ. 198

Μουσικὸν ἀνθολόγιον.

Ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐξῆς μελογράφοι :

Α' **Ἰάκωθος πρωτοψάλτης Μεγάλης Ἐκκλησίας** (φ. 1^α , 47^β).

Β' **Πέτρος Λαμπαδάριος Πελοποννήσιος** (φ. 11^α , 28^α , 60^α , 79^α , 89^β , 92^α , 93^β , 95^β , 96^β , 109^α , 121^β , 159^β).

Γ' **Ἰωάννης | Σγουρόπουλος** (φ. 12^α , 42^β , 44 , 179^β).

Δ' **Ἀναστάσιος Λαρσινὸς Λέγατος** (φ. 22^β).

Ε' **Μπαλάσιος | Ἱερεὺς καὶ Νομοφύλαξ** (φ. 56^α , 68^α , 188^α , 189^α).

Σ' **Γερμανὸς Νέων Πατρῶν** (φ. 64^α).

Ζ' **Ἰωάννης Κουκου|ζέλης** (φ. 83^α).

Η' **Δημήτριος Μαρούκας** (φ. 99^α).

Θ' **Δανιὴλ πρωτοψάλτης Μεγάλης Ἐκκλησίας** (φ. 114^α , 137^β , 184^α , 186^β).

Ι' **Πέτρος Λαμπαδάριος Βυζάντιος** (φ. 127^β , 176^α).

ΙΑ' **Πέτρος Μπερικέτης** (φ. 178^β , 180^α , 181^α , 182^β , 185^β).

ΙΒ' **Δαμιανὸς Ἱερομόναχος** (φ. 188^α)

ΙΓ' **Μελέτιος Συναΐτης** (φ. 189^β).

Ἐν φ. 194 .

«Ὡσπέρ ξένοι χαίρουσιν ἰδεῖν πατρίδα,
καί ἡ θαλατεύοντες ἰδεῖν λιμένα,
οὕτω καὶ οἱ γράφοντες ἰδεῖν βιβλίου τέλος,

«Ἐἴληψε τέλος ἡ παρούσα περισπούδαστος | βιβλος, διὰ χειρὸς
καμοῦ δημητρίου μα|ρουῦα τοῦ ἐκ τῆς περιφήμου νήσου ὕδα|ρα | ἐν
ἔτει σωτηριῶ : ἀφ᾽ : ἀγούστου : κ' : ἐν τῇ | νίσω ὕδρα καὶ οἱ
ἀναγινώσκοντες | εὐχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ

«Τῶν ἀνὰ χεῖρας λαβόντων τὴν δὲ βιβλον,
δέομαι θερμῶς τοῦ δοῦναι μοι συγγνώμην,
περὶ τῶν κειμένων ἐν ταύτῃ γέ σφαλμάτων,
ἃ τηνα πεφευγασι τῶν ὠφθαλμῶν μου.
Ἦ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα σῆψεται τάφῳ
ᾧ γραφῇ δὲ μενεῖ εἰς χρόνους μακροτάτους

καὶ ἔπειτα διὰ γραμμάτων μεγάλων :

Τῷ συντελεστῇ | τῶν καλῶν θεῶ | δόξα

Μετὰ ταῦτα χεὶρ μεταγενεστέρα ἔγραψε μετὰ φωνῶν τάδε :

a (φ. 195^a) «Ὑμνος εἰς τὴν Ἑλλάδα».

Ἀρχ. : ὦ σεπτὴ Ἑλλὰς φιλιότη πατρίς . . .

b (φ. 196^b) «Εἰς Ἑλλήνας προσφωνητικόν».

Ἀρχ. : Ἑλλήνες φίλοι καὶ ἀδελφοί . . .

c (φ. 197^b) «Σάλπιγξ τῶν Γραικῶν».

Ἀρχ. : Σάλπιγξ ἡχεῖ φίλοι Γραικοί . . .

Ὁ κῶδιξ ἔχει ἀφελῇ ἐπίτιτλα κοσμήματα ἐν φ. 1^a, 12^a,
28^a, 42^b, 85^b, 89^b, 99^a, 109^a, 114^a, 127^b, 137^b,
159^b, 178^b.

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ πρὸς τὴν ἄρχην τοῦ
κώδικος περικαλύμματος ἐπικεκόλληται δελτίον ἐφ' οὗ ἐντύπως
σημειοῦνται τάδε . EX LIBRIS | JOHANNIS CLADI |
PHYSICO-MEDICI

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Γ. Κλάδου.

34 [681]

Χάρτης. Λιαστ. 0,225×0,16. Αἰὼν XVIII. Φ. 27.

Ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ψαλλομένη τῇ δ' Ὀκτωβρίου.

Ἐν τέλει, φ. 27^β : Ἐγράφη ἡ παρούσα ἀκολουθεία, διὰ χειρὸς, Δη | μητρίου ἀναγνώστου, τοῦ ἐκ τῆς νήσου μιτυλήνης. | Ποῖημα δὲ, Διονυσίου μοναχοῦ, χιου τοῦ ἀωμάτου | εἰς τοὺς 1794. | σεπτεβρίου : 12. Μεθ' ὃ διὰ χειρὸς ἄλλης : Ἐγράφη ἡ παρούσα ἀκολουθεία, διὰ χειρὸς Δη

Ἐν φ. 15^α καὶ ἐξῆς ἐκτίθεται ὁ βίος τοῦ ἁγίου πολλὰ τὰ ἄξια προσοχῆς περιέχων ὑπὸ ἀγιογραφικὴν, λαογραφικὴν καὶ ἱστορικὴν ἔποψιν.

Ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ ἐπικεκολλημένον ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος ὑπάρχει ἀποτεινωμένη σφραγὶς ἥκιστα εὐκρινής, κάτωθεν δὲ ταύτης μετὰ τινα ἀσήμαντα βαναύσου χειρὸς σημειώματα, ἔπονται τὰδε βαναύσως ἐπίσης γεγραμμένα :
ετοῦτο το παρον βειδλεῖου εινε του αγιου // //// ὕπειος | το πᾶρει
νε ἐχει την καταρα του αγειου νικολάου

Ἐν τῇ ἔξῳ ᾧα τοῦ φ. 8^β σημείωμα οὗ ὁ κῶδιξ ἀνήκει εἰς τὸν τῶν τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ἴσως ἐν Μεγάροις.

Τὸ πρῶτον φύλλον ἐγράφη ὑπὸ χειρὸς πολλῶ μεταγενεστέρας ἢ ὁ λοιπὸς κῶδιξ. Ὑπάρχει δὲ ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ σελίδας παλαιὰ ἀριθμησις διπλῇ, δι' ἑλληνικῶν καὶ ἀραβικῶν ἀριθμῶν.

Ἐκ δωρεᾶς Ἐλευθερίου Κονκούλη, οἰκονόμου Μεγάρων.

35 [749]

Χάρτης. Λιαστ. 0,21×0,16. Αἰὼν XVII. Φ. 137.

1 (φ. 1^α) Εὐχολόγιον.

2 (φ. 92^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λειτουργία.

3 (φ. 107^β) Ἀποστολοευαγγέλιον εἰς διακρόρους περιστάσεις ἐκ-
 ρωνούμενα, εἰς μνήμας ὁσίων, μαρτύρων, ἱεραρχῶν, εἰς ἐγκρί-
 νιν ναῶν, κλ.

Ἐν τέλει, φ. 137, ἀναγινώσκομεν :

κύψεις ἀυχένος χῆρ ταῖ κ(αί) γῶνάτ(ων)·

πώνη | τερπνών· του σωφου Γρεγορίου·

ἐπλη | ρώθη κ(αί) τὸ παρῶν εὐχολόγιον· διαχειρὸς | ἐμου χαρίτου.
 ἀνάγνώζου· εὐχεςθαί μοι | διὰ τὸν κ(ύριο)ν κ(αί) μὴ καταράσθαι
 ὡτι ὁ πᾶς | γραφῶν παραγράφῃ καὶ μετὰ ταῦτα· + ὁ θ(εὸς) ἐλά-
 σθητι μὲ τω ἀμαρτολῶ κ(αί) ἐλέησόν με.

Ἐν φ. 26^α διὰ βαναύσον χειρὸς γέγραπται· ἐτούτω το παρῶν
 εὐχολόγιον υπᾶρχι του ακρεῖβου . . . Ἐπίσης διὰ βαναύσον χειρὸς
 ἐν τῇ ἔξω ᾧα τοῦ φ. 87^β γέγραπται τὸ ἔξῃς σημεῖωμα·
 ἐτούτο εὐχολογιῶν ηνε του παπαμανου κ(αί) ητης το αποξενόση
 νᾶ εχη τη καταρα τοῦ ἀγίου βασιλι τοῦ | μεγαλου. Ἡ τελευταία
 λέξις εἶναι γεγραμμένη ἐν τῇ ἄνω ᾧα τοῦ εἰρημένου φύλλον, ἐν ᾗ
 δι' ἄλλης χειρὸς γέγραπται καὶ τόδε· + ἀπό εμενα τῶν | παπάδημωι.
 Ἐν φ. 26^β, 71^α ἐν τῇ ἔξω ᾧα, καὶ 92^β, ἐν τῇ ἄνω ᾧα βαναύσον
 χειρῶν δοκίμια κονδυλίον, ἔξ ὧν τὸ μὲν δεύτερον περιέχει τὴν
 ἀρχὴν ἐπιστολῆς δημο[υ]λᾶ τινος πρὸς ἀνώνυμον ἀρχιερέα, τὸ δὲ
 τρίτον ὀνόματα, ὧν μνησθῆτι Κύριος.

Δοκίμια κονδυλίον καὶ ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ συνεσταχωμένῳ τῷ
 περικαλύμματι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος, ἐν οἷς καὶ τὸ σημεῖωμα·
 ἐτούτο το εὐχολογη ηνε του π(α)π(α)ρεφα | απο του κουμαν[τ]ζηι,
 Ἐπίσης δοκίμια κονδυλίον καὶ ἐν τῷ παραφύλλῳ τῷ συνεσταχω-
 μένῳ τῷ περικαλύμματι πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος, ἐν οἷς καὶ τάδε.
 ἐτούτο το ... [β]ηβλήθον υπᾶρχει ἀγιώριτοικον | ἀπό τοις μονέις τον
 ειβήρων. κ(αί) ὅποιος το αποξ[ενώ]σει |αθανάσιος Ιερομ[υ]να[χ]ος
 ἀπό | τῆς μεγάλης μονόις των ἡβήρων.

Ἡ στάχσις ἀποτελεῖται ἐκ ξυλίνων πινακίδων ἐπιτεκαλυμμένων
 δέρματι καστανόχρῳ μετὰ зоσμημάτων ἀπλῶν.

Προέρχεται ἐκ προσφορᾶς τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Τριζκάλοις
 ναοῦ τῆς Φανερωμένης καὶ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων.

36 [158]

Χάρτης. Διαστ. 0,11×0,155. Αἰὼν XVIII. Φ. 96.

Βίος καὶ διδασκαλί τοῦ Ὁσίου Νήφωνος.

Ἀκέφαλον κατὰ 9 φύλλα. Ἀρχ. . . . τῷ διαβόλῳ λοιδορεῖν τοὺς ἁγίους ἐν στόματι τῶν ἀνθρώπων, . . .

Ἐν τέλει τοῦ κειμένου· ἐγράφθη τὸ παρὸν διαχειρὺς νεοφύτου ἱεροδιακόνου | ῥύδιου· ἀπὸ τῆς βροτείου γένους· ἐλευθερώσεως· ΧΡ | ἀψλη ὁκτοβρίου α

Ὁ κώδιξ εἶναι γεγραμμένος διὰ μέλανος ποικίλων ἀποχρώσεων καὶ φέρει παλαιὰν κατὰ σελίδας ἀρίθμησην, τὸ δὲ περικάλυμμα αὐτοῦ ἐξέπεσε.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Μιχαὴλ Τσίμα ἐκ Σάμον.

37 [1162]

Χάρτης. Διαστ. 0,11×0,16. Αἰὼν XIX. Φ. 182.

Λαυσαικόν.

Προηγούμεναι τούτου τάδε·

Α' (φ. 1^α) «Προοίμιον τῆς ζωῆς τῶν ὁσίων πατέρων ὅπου περιέχονται εἰς τὸ Λαυσαικόν».

Β' (φ. 5^β) «Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς γραφείσης Λαύσῳ Πρξιποσίτῳ παρὰ Ἡρακλείδους ἐπισκόπου Καππαδοκίας».

Ὁ κώδιξ ἔχει καὶ παλαιὰν κατὰ σελίδας ἀρίθμησην, σημειοῦνται δ' αἶται τὸ ὅλον 359. Ἐν σελίδι 345 διὰ χειρὸς ἑτέρας τῆς τοῦ βιβλιογράφου ἀναγινώσκομεν· 1811· φερουαρίου : 8 : | ἐγραυθη : καὶ ἐτελειώθη : — Ἐν σελίδι 347 κατάλογος τῶν περιεχομένων τοῦ κώδικος. Ἐν σελίδι 356 τροπάριον καὶ βίος τοῦ νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Πελοποννησίου (1811, Μαῖον 18).

Αἱ σελίδες 346, 351—355 ἄγραφοι.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Οἰκονομίδου, δικηγόρου ἐν Ναυπλίῳ.

38 [218]

Χάρτης. Διαστ. 0,163×0,174. Αἰὼν XIX. Φ. 43.

Εὐχολόγιον.

Τινὲς τῶν εὐχῶν μετενηνεγμέναι εἰς τὴν νεοελληνικὴν.

Ἐν φ. 10^α περὶ πῶς νὰ κᾶμης διαθύκην. Ἐν τέλει αὐτοῦ (φ. 11^α) ἀναγινώσκεται· αὐτῷ Γ· ἀυγούστου· α· ὁ γράψας | Θεοδόσιος Ἐγράφη ὁ κῶδιξ ὑπὸ πολλῶν χειρῶν, ὧν αἱ πρὸς τὸ τέλος βάνανσοι.

Ἐν ἀρχῇ ἄγραφ α ἕξ φύλλα καὶ ἐν τέλει πολλά, ἅτινα δὲν κατελόγισαμεν μετὰ τῶν γεγραμμένων. Ἐπίσης ἄγραφα τὰ φύλλα 11^β — 11^β, 37, 42^β.

Ἐχει ὁ κῶδιξ καὶ παλαιὰν κατὰ σελίδας ἀρίθμησην, ἐλλιπῆ ὅμως καὶ ἐσφαλμένην.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Χριστοφόρου Ηραϊάνη, ἱεροδιακόνου.

39 [673]

Χάρτης. Διαστ. 0,171×0,126. Αἰὼν XVII. Φ. 175.

Κῶδιξ μετὰ φωνῶν περιέχων τὴν λεγομένην Παππαδικήν.

Μνημονεύονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐξῆς μελογράφοι·

Α' Πέτρος Βυζάντιος ὁ Μπερικέτης (φ. 1^α, 33^α, 41^β, 44^β, 77^β, 106^β).

Β' Γεώργιος Ραιδεστηνὸς (φ. 23^β).

Γ' Γερμανὸς Νέων Πατρῶν (φ. 28^α).

Δ' [Μ]παλάσιος ἱερεὺς (φ. 34^α).

Ε' Μανουὴλ Χρυσάφης (φ. 51^α, 92^β).

Σ' Ἀγαλλιανὸς (φ. 53^α).

Ζ' Ἰωάννης Κουκουζέλης (φ. 66^α, 86^β, 115^α, 148^β).

Η' Ἀντώνιος ἱερεὺς καὶ νομοφύλαξ (φ. 70^α).

Θ' Ἰωάννης Γλυκὺς (φ. 80^α).

Ι' Συμεὼν Ὑριτζής (φ. 99^α).

ΙΑ' Λάσκαρις (φ. 113^β).

IB' Ἀρσένιος ὁ μικρὸς (φ. 120^α).

II' Μητροφάνης Καρύκης (') (φ. 125^α).

IA' Γρηγόριος Παρπούκης ὁ Ἀλεάτης (φ. 128^α).

IE' Ξένος Κορώνης (φ. 42^β).

IS' Ἰωάννης Λαμπαδάριος Κλαδάς (φ. 156^β).

Ἐν φ. 46^β καὶ 49^β ἀναφέρονται μέλη Ἀγιορειτικά. Ἄξιος προσοχῆς ὁ κῶδιξ οὗτος, ἅτε μνημονεύων ὀνόματα ἐπισήμων τινῶν μελῶν, ὡς ἐθνικῶν (φ. 106^β), παλατικῶν (φ. 66^α) ἐξωτερικῶν (φ. 125^α), ποταμῖς (φ. 113^β), ῥοδάνι (φ. 142^β).

Ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει πολλὰ φύλλα ἄγραφα, ἅτινα δὲν συνηρομήθησαν μετὰ τῶν γεγραμμένων.

Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου Λαμπάκη.

40 [751]

Χάρτης Διαστ. 0,217 × 0,157. Αἰὼν XVI. Φ. 264.

Μηναῖον Ὀκτωβρίου.

Ἑλλιπές, ἅτε ἀποσχισθέντων μεταξὺ τῶν φ. 216 καὶ 217 ἐνὸς φύλλον καὶ μεταξὺ τῶν 263 καὶ 264 ἄγνωστον πόσων. Ἐτι δὲ κολοβὸν οὐχὶ κατὰ πολλά, ὡς φαίνεται, φύλλα. Τὸ φ. 242 ἀπεσχίσθη κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ ἀνεπληρώθη βραδύτερον διὰ χάριτον διαφορετικοῦ ἀγράφου παραμείναντος. Τὰ δὲ φ. 1 καὶ 2 κατέχονται ὑπὸ σημειωμάτων—ὧν τινὰ ἀξιόλογα ὑπὸ λαογρα-

(¹) Κατὰ λάθος βιβλιογραφικὸν ἀπὸ: Θεοφάνης Καρύκης. Εἶναι δὲ οὗτος ὁ κατὰ τὸν IS' ὑπερμεσοῦντα αἰῶνα προχειρισθεὶς μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως καὶ τελευταῖον οἰκουμενικὸς πατριάρχης τῷ 1594, ὅτε καὶ ἐτελεύτησε.—Πρβλ. Ἀθ. Παπ'αδόπουλος Κεραμεὺς ἐν τοῖς Δ. Γρ. Καμπόρογλου: Μνημείους τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων. Τόμ. Β' σ. 193—233 καὶ Μανουὴλ Γεδεὼν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ». Τόμ. Δ' σ. 337. — Πρβλ. ὡσαύτως Σοφ. Οἰκονόμου ἐν τοῖς τοῦ Δημ. Γρ. Καμπόρογλου Μνημείοις... Τόμ. Β' σ. 52 κ. ἐ. καὶ Δημ. Γρ. Καμπόρογλου: Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Τόμ. σ. 383 κ. ἐ.

φικλὴν ἔποιων — ἐπὶ βαναύσων χειρῶν γεγραμμένων, ἐν οἷς καὶ τόδε (φ. 2^α) : +ετωυτο το χαρτη υνε της αγηας | μαρῆ(ας) κε υ της ςω παρη να εχη την | καταρχ᾽ τῆς : —.^α Ἐπὶ τοῦ ἔσσωτε-
ρικοῦ τῆς πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος πινακίδος τοῦ περικαλ-
λέμματος σημείωμά τι ἀπεξεσμένον.

Ὁ κώδιξ ἔχει ἀπλᾶ τινα ἐπίτιτλα ἐν φ. 3^α , 12^β , 19^α , 30^α , 37^α , 47^β , 58^β , 69^α , 75^α , 83^α , 90^β , 98^α , 105^α , 113^α , 119^α , 125^β , 132^α , 140^α , 151^α 155^β , 164^β , 172^β , 182^α , 194^β , 203^α , 209^α , 210^β , 227^β , 234^α , 243^α , 251^α , 261^α .

— Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ ἐν Τρικαλάσις
ραοῦ τῶν Ἀγίων Ἀναγνώρων.

41 [1761]

Χάρτης. Διαστ. 0,217×0,156. Αἰὼν XVI. Φ. 344.

1 (φ. 24^α) **Μανουήλ Μαλαξοῦ** Νομοζάνων.

Προτάσσονται :

A' (φ. 1^α) Πίναξ τῶν κεφαλαίων.

B' (φ. 21^β) Εὐχὴ συγχωρητική.

Ἀρχ. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, νύε καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ αἰῶν ἡμῶν τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου . . .

2 (φ. 311^α) **Ἀδῆλου** Βιογραφία Ἰωάννου Χρυσοστόμου.

Ἐν τῇ δημώδει. — Ἀρχ. : Βασιλεύοντος Ἀρκαδίου τοῦ Βασι-
λέως υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου, χρόνοι ἀπὸ κτίσεως κόσμου...

Ἐν δὲ τῇ ἔξω ᾠᾷ τοῦ φ. 235^α χρονολογραφικὸν σημεῖωμα τοῦ
ἔτους 1720. Ἐν δὲ τῷ φ. 243^β ἀναγινώσκομεν :

† Θεοφάνης ἑλῆφ θ(ε)οῦ π(α)τριάρχ(ης) τῆς ἀγί(ας) πόλ(εως)
Ἱερουσαλὴμ κ(αί) πάσ(ης) Παλαιστίνης :

† τὸ παρὼν νόμιμον δοθεῖν τοῦ πα(πᾶ) νικολάου τοῦ καρκαλᾶ
ἐν χώρᾳ δημητεζάνᾳ. ἵνα καὶ ἡ χώρᾳ ὁπόταν ἔχουν αὐτο εἰς
χρήαν διὰ τὰ θεοροῦσιν ἐχέτω διὰ τοῦτο παρέχομ(εν) | ἵνα κ(αί)

ἡμεῖς μνημόσυνον ἔχομεν οὕτως ἀποφαινόμεθα | 'Εν ἔτη 'Ζριθ', | ἀπὸ Χ[ριστο]ῦ ἀρχία [1611]. ἐν(δικτῶν)ος Θ'.

Καὶ ἔπεται ἡ μονοκοנדυλιά + Θεοφάνης 'Ιεροσολύμων. Καὶ ἔπεται διὰ τῆς αὐτῆς χειρός: ἡγουν Θεοφάνης τῶν 'Ιεροσολύμ(ων) π(ατ)ριάρχ(ης) στέλνει ὡς εἶν τὸ γένος αὐτοῦ καρκαλὰς κ(αὶ) διαδόχος τοῦ Σωφρονίου | τοῦ αὐτοῦ γένος (¹).

Ἐν φ. 344^α ἀπαντᾷ ἡ μονοκοנדυλιά :

+ Θεοφάνης ἐλέφ Θεοῦ Πατριάρχης 'Ιεροσολύμων (²).

Ἐχει δὲ γραφῇ ἡ πατριαρχικὴ αὐτὴ μονοκοנדυλιά ἐπὶ ἀρχαιοτέρου σημειώματος, ἀμυδροῦ τανῦν, ὅπερ ἔχει ὡς ἐξῆς :

+ Τω[παρ]ὸν β[ιβλί]ον ὑ[πάρ]χι τοῦ ἀγίου κ(αὶ) ζωοδ[όχ] ο[υ] | τᾶφου κ(αὶ) μὴ τις ξενόσι αὐτῷ ἔνα [μ]ῆν π[έσ]ει εἰς βάρ[ος]. . . τοῦ α[φ]ωρισμοῦ. (³)

Ἐν τῷ αὐτῷ φ. 344^α σημείωμα καθ' ὃ εἴ τις γράφει εἰς τοῦτω το [ἐ]ρῶμενον | χαρτῶν. ἐσο ἀφορισμένος.

Ἐν φ. 344^β ἀναγινώσκομεν « + τὰς ἐμπακτὰς τῶν μηνῶν ».

Ἐν παραφύλλῳ ἐπικεκολλημένῳ τῷ σταχώματι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος σημείωμα τοῦ ἔτους 1808 ὅτι ὁ Νομοκάνων ἀνήκει τῇ μονῇ 'Ελεούσης, ἣτις τανῦν εἶναι μετόχιον τῆς μονῆς Βλαχερνῶν.

Ἐν φ. 21^β καὶ 311^α πολύχρωμά τινα ἐπίτιτλα κοσμήματα.

(¹) Περὶ τῶν Καρκαλῶν ἢ Καρκαλῶν τῇ Δημησιάνῃ ἰδὲ τὸ ἡμέτερον ἀνόννημον ἄρθρον ἐν τῷ 'Εγκυκλοπαιδικῷ Λεξικῷ τοῦ Μάρι καὶ Χιρστ. Συμπλήρωμα, σ. 411 κ. ἑ.

(²) Περὶ τοῦ Πατριάρχου τοῦτον ἔχομεν διεξοδικὸν ἄρθρον τοῦ Κνρίλοβ 'Αθανασιάδου: «Τὰ κατὰ τὸν αἰδισμόν πατριάρχην 'Ιεροσολύμων Θεοφάνην τὸν Β'». Ἐν τῷ περιοδικῷ «Σωτῆρ» τόμ. IB' (1889).

(³) Τὰνωτέρω σημειώματα ἐδημοσίευσεν καὶ ὁ κ. Γ. Αμπακίης: «Χριστιανικὴ Ἀρχαιολ. Ἐταιρεία.—Δελτίον Β' περιέχον καὶ ἐργασίας τῆς Ἐταιρείας ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου 1892 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1894». Ἐν 'Αθήναις 1894, σ. 45 κ. ἑ. Ἀνεδημοσίευσεν δὲ ὁ κ. 'Αθ. Παπαδόπουλος Κεραμεύς: «'Ιεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη» Τόμ. Γ'. Ἐν Πετροπόλει 1897, σ. 265 κ. ἑ. Ἡ ἡμέτερα ὅμως ἀνάγνωσις εἶναι διάφορος πολλὰ λαχοῦ τῆς τοῦ κ. Λαμπάκη.

Τὸ γ. 21^α ἄγραφον. Μεταξὺ δὲ τῶν γ. 23 καὶ 24 ἐλλείπει ἐν τοιοῦτον. Στάχσις ἀπλῇ βαρύνῃ. Προέρχεται ὁ κῶδιξ ἐκ προσφορᾶς τῆς Μονῆς Βλαχερνῶν Ἡλείας.

42 [124]

Χάρτης. Διαστ. 0,118×0,178. Αἰὼν XIX. Φ. 201.

Κῶδιξ μετὰ φωνῶν.

Ἐπιγράφεται ᾠδὴ ἅγιον Θεῷ ἁγίῳ πάντων τῶν σημαδίων τῆς μουσικῆς τέχνης· τῶν τε ἀνιόντων καὶ κατιόντων· σωμάτων τε καὶ πνευμάτων· καὶ πάσης χειρονομίας καὶ ἀκολουθίας· συντεθειμένης εἰς αὐτὴν ὑπὸ διαφόρων ποιητῶν παλαιῶν τε καὶ νέων».

Μνημονεύονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐξῆς μελογράφοι·

Α' Πέτρος Λαμπαδάριος Πέστασις Πελοποννήσιος (γ. 8α, 17β, 29β, 30α, 31α, 32α, 32β, 33α, 33β, 74β, 104β, 105β, 107β, 108β, 110α, 111α, 112β, 114α, 117α, 118β, 120β, 122α, 125β, 127α, 140β, 141β, 142α, 142β, 143α, 143β, 148β, 151α, 153α, 164α, 167α, 167β, 168α, 169α, 169β, 170β, 171β, 189α, 197β, 198β, 199β).

Β' Πέτρος Μπερικέτης (γ. 38β, 68α, 115β, 123β, 173β, 177β, 178α, 179α, 184β, 185β).

Γ' Ἰωάννης Πρωτοψάλτης (γ. 46β).

Δ' Χρυσάφης ὁ νέος (γ. 55β, 81α).

Ε' Ἰωάννης ὁ Γλυκὺς (γ. 58β).

Ζ' Θεοδόσιος ἱεροδιάκονος ὁ Χῆος (γ. 58β, 192β).

Ζ' Ἀθανάσιος ἱερομόναχος Δημητριάδης (γ. 71α, 74α).

Η' Μπαλάσιος Ἱερεὺς (γ. 78α, 85α, 92β, 181β).

Θ' Ἀναστάσιος Ῥαψανιώτης (γ. 95α, 98α, 137β).

Ι' Ἰάκωθος ἱερομόναχος ὁ Χῆος (γ. 98β, 101β).

ΙΑ' Ἰωάννης Κουκουζέλης ὁ Μαῦστωρ (γ. 102β, 103α).

IB' Ξένος Κορώνης (φ. 105β, 110α).

II' Δανιήλ Πρωτοψάλτης Μεγάλης Ἐκκλησίας (φ. 131β, 132α, 133α, 133β, 134β, 135α, 136α, 136β, 144β, 145β, 147α, 148α, 149β, 150α, 151β, 153β, 154β, 155β, 157α, 158β, 159β, 160β, 162α, 163β, 165α, 169β,)

II' Ἰωάννης Ἀνδρέτης (φ. 138β).

IE' Μακάριος ἱερομόναχος Βερροιαῖος (φ. 140α).

IS' Κύριλλος Ἀρχιερεὺς Μαρμαρηνὸς (φ. 144α).

IZ' Τζελεπῆς Παναγιώτης Χαλάντζογλου (φ. 175β , 182α).

Ἀπὸ τοῦ φ. 34α ἄρχονται τὰ κατ' ἤχον κεκραγάρια « . . ἅτινα καλοῦνται Ναυπλοιώτικα. » Ἐν φ. 98β ἀναφέρεται μέλος Ἰακώβου Ἱερομονάχου Χίου ψαλλόμενον εἰς πλάγιον ἤχον δ' καὶ καλούμενον « ἄτζεμ ἄστράν ».

Ἐν φ. 199β ἀναγινώσκομεν : τέλος τῷ δὲ συντελεσῇ τῶν ὅλων θεῶ δόξα· | ἁωξ' ἐν ρηνί μαρτίῳ· | χεῖρ χριστοδούλου σμυρναίου σκούφου. Ὁ βιβλιογράφος, ὡς συνάγω ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς κοινοῦ νικτοῦ τινος ψαλλομένον εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς Θεοτόκου (φ. 166α), ἦτο καὶ μουσικὸς συνθέτης.

Ἐν φ. 1α ἀναγινώσκομεν : 1820 Μαΐου 11. | δημήτριος θεολόγος· — | **Demetre ti teoloho.**

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Θ. Εὐαγγελίδου Ἠπειρώτου, ὡς φαίνεται ἐξ ἐπιστολικοῦ αὐτοῦ σημειώματος ἐν φ. 2α .

43 [680]

Χάρτης. Διαστ. 0,164×0,113. Αἰὼν XVIII. Φ. 69.

Ἀναστασιματάριον.

Μετὰ φωνῶν. — Ἀκέφαλον καὶ ἄνευ σταχώμοις.

Ἐν φ. 3α, 12α, 21α, 30α, 43α, 52β, 61α ἐπίτυλα κοσμήματα ἀρκοῦντως κομψά, ἐξ ὧν τὰ τρία πρῶτα ἐν σχήματι II.

Ἐν φ. 54β ἀνούσια σημειώματα φέροντα τὰς χρονολογίας 1829 καὶ 1841.

Δωρεὰ Ν. Ἀναστασίου ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ναυάρχου
Κωνσταντίνου Νικοδήμου, οὔτινος ἡ σφραγὶς ἀποτετύπεται ἐν
φ. 1^α καὶ 69^β.

44

Χάρτης. Διαστ. 0,15×108. Αἰὼν XVII. Φ. 153.

Κωδικοῦ μετὰ φωνῶν.

Ἀκέφαλος καὶ κολοβός. Ἐπὶ τοῦ φύλλον τοῦ ἐπικεκολλημένου
ἐπὶ τοῦ σταχώματος πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος φέρονται τὰδε :
καὶ τῷδε σὺν τοῖς ἄλλοις, πεφυκεν κἄμου τοῦ Κωνσταντίνου Παυ-
λίδου ἐκ τρικυλλίων.

Κοσμήματά τινα ἐν φ. 2^β, 8^α, 11^β, 20^α, 23^β, 27^β,
34^β, 36^β, 39^α, 41^β, 46^α, 59^α, 65^β, 68^β, 75^α,
89^β, 96^α, 113^β, 131^β, 146^α, 150^β.

Μεταξὺ τῶν φ. 30 καὶ 31 ἀπεκόπη φύλλον ἔν, τὸ δὲ φ. 36
ἔχει ἀριθμηθῇ δίς, ἦτοι 36 καὶ 36^α.

Στάχους βυρσίνη ἀπλῇ.

43 [122]

Χάρτης. Διαστ. 0, × 0, Αἰὼν XVII. Σελ. 3—275.

1 (σ. 3) [**Μανουὴλ Μαλαξοῦ**;] Νομοκάνων.

Ἀκέφαλος. — Ἀρχ. . . . Προσέληθι διὰ μετανοίας κυρίῳ τῷ
Θεῷ, πῶς φαίνεται ὑμῖν. . .

2 (σ. 119) Στίχοι εἰς τὰς δώδεκα δεσποτικὰς ἑορτάς.

3 (σ. 120) Εὐχὰς ποιεῖται.

Κολοβαὶ καὶ ἐξίτηλοι πρὸς τὸ τέλος ὑπὸ τῆς ροῖδος.

Αἱ σελ. 123-124 ἄγραφοι.

Προέρχεται ὁ κωδικοῦ ἐκ δωρεᾶς Λιοντίου Ῥήγα, ἱερομονάχου
ἐκ Λεβαδείας.

46 [2359]

Χάρτης. 0,215×0,165. Αἰὼν XVIII. Φ. 207.

[**Μανουήλ Μαλαξοῦ** ; | Νομοκάνων.

Προηγείτο πίναξ τῶν κεφαλαίων, οὗτινος τανῶν μόνον τὸ τέλος σφύζεται.

Τὰ φ. 1β - 4β καὶ 173α - 178β εἶναι ἄγραφα, τὰ δὲ φ. 195α καὶ 195β ὑπ' ἄλλης χειρὸς μεταγενεστέρας γεγραμμένα.

Ὁ κώδιξ εἶναι ἄνευ περικαλύμματος, προέρχεται δὲ ἐκ δωρεᾶς Μιλ. Παπαδημητρίου Α. Φ.

47 [266]

Χάρτης. Λιστ. 0,22×0,155. Αἰὼν XVIII. Φ. 40.

Εὐχολόγιον.

ἔχει γραφῇ ὑπὸ διαφόρων χειρῶν, ὧν τινὲς τοῦ XIX αἰῶνος, καὶ περιέχει εὐχὰς ἐκδεδομένας. Προτάσσονται δ' αὐτοῦ :

Α' (φ. 1α) Ἀπολουθία τῶν ἐξομολογουμένων.

Ἀτελής.

Β' (φ. 2α) Ἀπολουθία τοῦ μικροῦ Ἀγισμοῦ.

Ἐν τῇ ᾧα τοῦ φ. 32β μεταγενεστέρα χεὶρ ἔγραψεν «ἐξόρκιον διὰ τὸ Καρβούνιον» καὶ ἐν φ. 35β , ἐπίσης ἐν τῇ ᾧα, «ἐξόρκιον διὰ τὸ κρόν . . . »

Ἐπὶ τῶν παραφύλλων τῶν ἐπικεκολλημένων ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος διάφοροι ὅλως ἰδιωτικαὶ σημειώσεις κτήτορος τινὸς τοῦ κώδικος τῶν ἐτῶν 1831, 1845, 1846 κλ. κλ.

Μεταξὺ τῶν φ. 16 καὶ 17 ἐξέπεσον φύλλα τινά, ἄγνωστον ἀκριβῶς πόσα.

Στάχους μετὰ βυρσίνον περικαλύμματος, ἐφ' οὗ χρυσοβαφῇ ἐντυπα κοσμήματα.

Ἐκ δωρεᾶς Π. Ἰασεμίδου.

48 [784]

Χάρτης. Λιαστ. 0,11×0,78. Αἰὼν XVII. Φ. 154.

Εὐχολόγιον.

Ἀκέφαλον, ἑλλειπὲς κατὰ πολλὰ φύλλα μεταξὺ τῶν φ. 72 καὶ 73, κολοβόν. Ἐν τῷ κώδικι διακρίνονται πολλαὶ γραφαί, ὧν ἡ τῶν φ. 73^α κ. ε. φαίνεται XVIII αἰῶνος. Ἡ διατήρησις τοῦ κώδικος ἤκιστα καλή. Στάχσις ἐκ ξυλίνων πιντακίδων μετὰ βυρσίονον περιζαλόμευτος.

Ἐκ προσφορᾶς Κ. Πετρίδου, ἱατροῦ ἐν Στυλίδι.

49 [979]

Χάρτης. Λιαστ. 0,105×0,155. Αἰὼν XVIII. Φ. 18.

1 (φ. 1^α) [Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου].

Ἀκέφαλος.—Ἀρχ. ∴ Καὶ σὺ παιδίον προφήτης ἐνρίστον κληθήσῃ . . .

2 (φ. 6^α) Ἀκολουθία τῆς Α' Ὠρας.

3 (φ. 12^β) Ἀκολουθία τοῦ Ἑξαψάλμου.

Κολοβή. Τελ. ∴ οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηεῖ, οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμ.

Ἄνευ σταχόματος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου Α. Στρατηγοῦ ἐκ Μυλοποτάμου Κυνήρων.

50 [750]

Χάρτης. Λιαστ. 0,15×0,215. Αἰὼν XVI. Φ. 67.

Εὐχολόγιον.

Ἀκέφαλον, ἑλλειπὲς, κολοβόν. Πολλὰ φύλλα ἔχουσι σχισθῇ κατὰ μέρος καὶ ἄλλα ἔχουσι βλαβὴν ὑπὸ κηροῦ, ἐλαίου καὶ ἄλλων ἐλῶν.

Στάχους βυρσίνη, κατεστραμμένη κατὰ τὴν ῥάχιν, ἔχουσα καὶ μεταλλικοὺς γόμφους.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ἐν Τρικυαλοῖς γυοῦ τῆς Φανερωμένης καὶ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων.

51 [2214]

Χάρτης. Λιαστ. 0,18×0,234. Αἰὼν XVIII. Φ. 314.

1. (φ. 1^α) Τύποι διαθήκης, γραμμάτων συστατικῶν, συμπαρ-
τύρων, κλ.

2 (φ. 4^α) Ἐπιστολὴ Ἀνανίου Ἱερ[ομονάχου ;] Νικο-
λάῳ τῷ Σοφολογιωτάτῳ φιλοσοφικῆς ὕλης.

3 (φ. 7^α) Θέματα γραμματικὰ ποικίλα.

4 (φ. 11^α) «Τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου κυρίου . . . Δωρο-
θέου τοῦ Λεσδίου εἰς τὰ προεκτεθέντα γεννασιότατη καὶ φι-
λοσοφικωτάτη ἀπάντησις».

Ἀρχ. : Δεικνύουσιν ὡς οἴονται διὰ τῆς πείρας οἱ νεώτεροι πᾶν
σῶμα βάρος ἔχειν

5 (φ. 126^α) «Ἐπιστολὴ τινος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει δο-
κούντων φιλοσόφων περιπατητικῶν κατὰ τῶν λεγόντων κατὰ τε
Δημόκριτον τὸν παλαιότατον φιλόσοφον, καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους
ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης φιλοσόφους, ὅτι τὸ πῦρ οὐκ ἔστιν ἀπλῶς
κοῦρον, ἀλλ' ἔχει τὸ ἀνάλογον τῇ οἰκείᾳ ὕλῃ βάρους».

Ἀρχ. : Ἀσμενος ἐκομισάμην ἐλλόγιμόν σου ἐπιστολὴν λογιώ-
τατε Ἀδελφὲ κύρ Εὐστάθιε ἡνπερ καὶ ἀναγνούς, ἔγνω τὰ ἐν
αὐτῇ, καὶ σε οὗτο δυσανασχετεῖς

Ἐν τέλει, φ. 127^β, ἀναγινώσκωμεν : οἷδα πότεν ὁ Γράψας
Γεράσιμος Ἱερομόναχος Κύπριος ὁ παρὰ τῷ Βλασῳ.

6 (φ. 128^α) «Τοῦ σοφολογιωτάτου διδασκάλου . . . Νι-
κολάου Κυριακοῦ τοῦ Τζαρτζούλη, καθ' οὗ ἡ ἀνω-
τέρω ἐπιστολὴ ἐγράφη, γενναία ἀπάντησις».

"Αρχ. : Τὴν παρὰ τοῦ ἀνωτέρου περιπατητικοῦ πρὸς τὸν μὲν
Εὐσιάθιον πέμπεσθαι . . .

"Εν τέλει αὐτῆς γέγραπται : $\overline{\alpha\psi'\mu\theta}^{\phi}$: $\overline{\tau\omicron\upsilon\lambda\iota\omicron\upsilon}\alpha^{\tau\eta}$: "Εν Κων-
σταντινουπόλει. | Νικολάου Πέλω πόνος. κ(αί) τηρήσει με ὁ χρόνος.
7 (φ. 152^a) «Τῷ . . . ἄρχοντι μεγάλῳ λογοθέτῃ . . . Γεωργίῳ
Καρκατζί. Δέρον ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης, χαίρειν».

"Αρχ. : "Αντισθένης οὗ λόγος πολὺς, ἀνὴρ τὰ τε ἄλλα παρὰ
τοῖς κατ' ἐκείνο . . .

8 (φ. 168^a) «Κεφάλαιον Βον. Πόσα ἔσται περιέχει ἕκαστος
ἑσπερισμός . . .»

"Αρχ. : "Η μὲν ἄρκτος ἡ μικρὰ περιέχει ἀστέρας δέκα

9 (φ. 183^a) Σημείωμα περὶ μέτρων,

10 (φ. 184^a) Συνταγὴ τινες διὰ τὸν βῆλιν, κλ.

11 (φ. 184^b) **'Αδῆλου** ἐπιστολὴ πρὸς ἀνώνυμον περὶ τῆς
κακιστάσεως τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὁρθόδοξων. Κολοβή.

12 (φ. 191^a) **Κλήμεντος ΙΓ'** γράμμα πρὸς τοὺς εὐγε-
νεῖς, τὸν δοῦκα καὶ τὴν Ἀριστοκρατίαν τῶν Ἑνετῶν.

Κατὰ μετὰφρασιν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ. "Αρχ. : Ἀγαπητὰ τέκνα,
εὐγενεῖς ἄνδρες, τὴν ἐγγίαν καὶ τὴν ἀποστολικὴν εὐλογίαν, εἰς τὰς
συνχεῖς θλίψεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ μου ταρασσεται, καὶ σχε-
δὸν καταδυναστεύεται, διὰ τὰ τραύματα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας,
οὐδένα βαρύτερον . . .

"Εν τέλει, φ. 193^b, γέγραπται : Θωμᾶς Ἑμεδικός.

13 (φ. 194^a) **'Ερατοσθένους Κυρηναίου** Κατασπερισμοί.

14 (φ. 209^a) **'Αδῆλου** λόγος ἐπὶ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθο-
δοξίας.

Κολοβός. Γεγραμμένος, μᾶλλον δὲ μεταπεφρασμένος, εἰς τὴν
δημώδη.

15 (φ. 229^a) **Κανόνες καὶ τροπάρια.**

Μετὰ ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας.

16 (φ. 285^a) Ἀνεπίγραφον.

Κολοβόν. Μετὰ ψυχαγωγίας.

*Έχει γραφή ὁ κώδιξ ὑπὸ πολλῶν χειρῶν· συνεκροτήθη δὲ διὰ συνταχώσεως λευφάνων πολλῶν κωδίκων.

Ἡ σιάχωσις αὐτοῦ εἶναι βυρσίνη, εἶχε δέ ποτε καὶ θηλυκωτῆρας. Ἐπὶ τῆς βύρσης τοῦ περικαλύμματος ὑπάρχουσιν ἔντυπα ἀπλᾶ κοσμήματα.

52 [820]

Περγαμηνή. Διαστ. 0,13×0,16. Αἰὼν XI. Φ. 27.

Σπαράγματα ἐκ Τετραευαγγέλου περιλαμβάνοντα κείμενον ἐκ τοῦ κατὰ **Ματθαίου** καὶ **Μάρκον**.

Περιέχονται ἐν τοῖς σπαράγμασι τοῖσι καὶ 12 μικρογραφίαι ἄξιαί προσοχῆς καίπερ κατὰ τὸ πλεῖστον λίαν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐφθαρμέναι. Αἱ μικρογραφίαι αὗται εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

- 1) Ὁ Ἰωάννης ἐν τῇ φυλάκῃ.
 - 2) Ὁ Πέτρος ἐν τῇ θαλάσῃ καταπορευόμενος.
 - 3) Ἡ Μετομόρφωσις.
 - 4) Ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου πρὸ τοῦ Ἰησοῦ αἰτοῦσα περὶ αὐτῶν.
 - 5) Οἱ δύο τυφλοὶ τῆς Ἱερικοῦς ἐπικαλούμενοι τὸν Ναζωραῖον.
 - 6) Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου.
 - 7) Ἡ Σταύρωσις.
 - 8) Ἡ ταφή.
 - 9) Αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοῦ μνημείου.
 - 10) Τὸ χαίρετε τῶν Μυροφόρων.
 - 11) Ἡ Ἀποστολὴ τῶν Μαθητῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη.
 - 12) Ἐξήτηλος καθ' ὅλον.
- *Εκ δωρεᾶς τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Ναυπακτίας Δανῖδ.

53 [4070]

Χάρτης Διαστ. 0,19×0,13, Αἰὼν XVIII. Φ. 303.

1 (φ. 6α) «Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν παραινέσεις καὶ ὑποδείγματα εἰς προκοπὴν τελειότητος».

2) (φ. 169α) «Συναγωγὴ τῶν θεοφθόγων ῥημάτων τῶν θεόφρων πατέρων συναθροισθεῖσα παρὰ **Παύλου... μοναχοῦ** καὶ κτήτορος μονῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργετίδος».

Ἀτελής.

2 (φ. 169α) Ἀποσπάσματα ποικίλα ἐκ πατερικῶν βιβλίων.

Εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ διαφόρων χαρτῶν ἢ τὰ προηγούμενα καὶ ἐπ' ἄλλης χειρός.

Ἐν φ. 1β — 3β καὶ 4β ἀποσπάσματα ἐκ πατερικῶν βιβλίων.

Ἐν φ. 4^α σημεῖωμα μὴ ἀναγνωσκόμενον πλήρες ἅτε ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἠφανισμένον ἐν μέρει. Κατὰ τοῦτο ὁ κῶδιξ ἐγγράφη ἐπὶ τοῦ ἀρχιερέως Κορόνθου Μακαρίου Νοταρᾶ ἐν ἔτει 1771, ὅτε διέτριβε οὗτος ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Γερασίμου, κατὰ τὰ Ὁμαλὰ τῆς Κεφαλληνίας, διὰ τὴν τῆς δυστηχοῦς Πελοποννήσου καταστροφήν. Ἐκ τῆς ἀνωθεν τοῦ σημειώματος ἔχουσιν ἀποτυπωθῆναι σφραγίδες τῆς μονῆς εἰκονίζουσαι μέχρι ζώνης τὸν ἅγιον Γεράσιμον πέριξ τοῦ ὁποῖον ἀναγινώσκομεν : Η ΝΕΑ ΙΕΡ | ΟΥΣΑΛΛΗΜ.

Ἐν φ. 5^α ὑπάρχει πῖναξ τῶν κεφαλαίων τοῦ κώδικος μετὰ παραπομπῶν εἰς σελίδας καθ' ὅσον οὗτος ἀπὸ τοῦ φ. 6^α μέχρι τοῦ 252β φέρει ἀρίθμησην παλαιὰν κατὰ σελίδας.

Τὸ φ. 253 ἡρῆθμῃται δῖς, 253 καὶ 253Α. Τὰ δὲ φ. 280—303 ἄγραφα.

Ἡ στάχσις τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

54 [2225]

Χάρτης. Διαστ. 0,13 × 0,194. Αἰὼν XVIII. Φ. 16.

Ἀπελυσθὶς τοῦ Ἀνγκισῦ.

Κολοβὴ καὶ ἐν κακῇ καταστάσει.

Κοσμεῖται ὁ κῶδιξ διὰ πολυχρώμων τιτῶν ἀρχικῶν γραμμῶν καὶ ἐπιτίτλων ἐν φ. 1^α, 5^α καὶ 12β.

Ἐν σταχώματος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἐλ. Καστρινησίου.

55 [682]

Χάρτης. Διαστ. 0,35×0,21 Αἰὼν XIX. Φ. 12.

Εὐγενίου [τοῦ Βουλγάρεως] ἐπιστολὴ αὐτῷ ὁσιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἐν ἱεροδιακόνοις Παγκρατίῳ.

Ἄρχ: Ὁ τὰ καλοκινήματα γράψας τε καὶ τύποις ἐκδούς, ὅπερ ἀριτίως ἡμῶν ἐπέστεilas, εἰ μὲν, ὑπὸ φθόνου κινήθεις ἐγραψεν αὐτά, τὸ κίνημα οὐκ ἔστιν καλόν. . .

Ἄνευ σταχώματος.

Ἐκ δωρεᾶς τῆς οἰκογενείας Μαζαράκη.

56 [913]

Χάρτης. Διαστ. 0,217×0,157, Αἰὼν XVII. Σελ. 310.

Μνημονεύονται ἐν αὐτῷ μελογράφοι οἱ ἑξῆς:

Α' Ἰωάννης Κουκουζέλης ὁ Μαῖστωρ (σελ. 1,79).

Β' Γρηγόριος [Μ]πούνης Ἀλυάτης (σελ. 3,99).

Γ' Ἀθανάσιος Πατριάρχης (σελ. 5).

Δ' Πέτρος (;) (σελ. 17).

Ε' Πέτρος Χούμπερικήτης (sic) (σελ. 23).

ς' Χρυσάφης Λαμπαδάριος (σελ. 33,94, 133, 295).

Ζ' Χρυσάφης Λαμπαδάριος ὁ νέος (σελ. 36, 39, 44, 50, 61, 142, 147).

Η' Μπαλάσιος ἱερεὺς καὶ νομοφύλαξ (σελ. 41, 56, 58, 75, 107, 131, 153, 155, 156, 172, 302, 303).

Θ' Μανουὴλ Χρυσάφης (σελ. 54, 105, 301).

Ι' Γερμανὸς Νέων Πατρῶν (σελ. 63, 109, 139).

ΙΑ' Λουκάς Ἀγιορείτης (σελ. 72).

ΙΒ' Ἰωάννης Λαμπαδάριος Κλαδᾶς (σελ. 89).

ΙΓ' Κωνσταντῖνος Μαγουλάς (σελ. 97).

ΙΔ' Κλήμης ἱερομόναχος ὁ Λεπρὸς (σελ. 121, 149).

ΙΕ' Κοσμάς Ἰδιηρίτης Μακεδὼν (σελ. 162).

ΙϚ' Κωνσταντίνος πρωτοψάλτης ὁ ἐξ Ἀγχιόλου (σελ. 298).

Ὁ κώδιξ φέρει παλαιὰν κατὰ σελίδας ἀρίθμησην.

Αἱ σελ. 305—310 ἐγράφησαν ἐπ' ἄλλης χειρὸς καὶ ἐπὶ διαφύρου χάριτον ἢ ὁ λοιπὸς κώδιξ. Αἱ σελ. 10, 25—26, 32, 68—69, 86, 119, 195, 198 εἶναι ἄγραφοι. Αἱ δὲ σελ. 13—16, 27—28, 103—104, 115—118, 191—194, ἀπεσπάρθησαν. Ὡσαύτως χάσμα ἐπάρχει καὶ μεταξὺ τῶν σελ. 305 καὶ 306.

Ἐκ δωρεᾶς Γρηγορίου Συμελίδου.

57 [167]

Χάρις. Διαστ. 0,22×0,16. Αἰὼν XIX. Φ. 11.

1 (φ. 1^α). «Προσευχὴ καὶ ἐξερκισμοὶ τοῦ προφήτου **Σολομώντος** πρὸς τοὺς δαίμονας».

2 (φ. 10^α). «Εὐχὴ ἱκετήριος πρὸς τὸν ἅγιον Τρύφωνα ἐὼν συμβεῖν βλαπτέσθαι τὰ χωράφια καὶ ἀμπέλια καὶ κήπους ὑπὸ ἐρπετῶν καὶ ἀκρίδων καὶ ζώοντων. . .»

Ἀρχ: Πανένδοξε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ καὶ στρατιῶτα τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Τρύφων παμμακάριστε τῆς ἀκηράτου τρυφῆς ὁ ἐπώνυμος . . .

Ἐν τέλει γέγραπται: Ἐῤῥηψε τέλος τό παρόν βιβλίον γραφέν. | παρὰ Ἰωάννου πα(πᾶ) Θεοδώριδ. κατὰ τήν τρίτην | τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, χρησιμεῦον πρὸς ἀβρώζους | μελίσσια καὶ ἕτερα τινά. [οπερ] κτήμα ὑπάρχον | : πα(πᾶ) Θεοδώρῃ εὐρισκομένῃ εἰς τήν κατὰ τῆς Μαυ | ρατζαίης Κώμην μικροτάτην ἡσαν, δέδοται δὲ πρὸς | αὐτόν κατὰ τῷ 1855 : Σεπτεμβρί(φ) : 14. Ἴνα χρῶν | ται τοῦτω ἀμφοτέροι. πατήρ καὶ υἱός· Ἱερεῖς ὄντες.

Τὸ χειρόγραφον φέρει παλαιὰν κατὰ σελίδας ἀρίθμησην.

Αἱ σελ. 17—34 καὶ 39—42 ἔχουσιν ἀποσπασθῇ.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Παρθενίου Ῥαμαντζῆ, ἱερομονάχου ἐκ Σάμου.

38 [947]

Χάρτης. Διαστ. 0,145 × 0,185. Αἰὼν XVI. Φ. 14.

Εὐχαὶ τοῦ Λυχνικοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου.

Ἀστάχωτον.

Ἐκ δωρεᾶς Κυρίλλου Κεντρωτοῦ, ἱερομονάχου.

39 [1743]

Χάρτης. Διαστ. 0,17 × 0,11. Αἰὼν XVIII. Φ. 49.

Σπαράγματα μουσικοῦ κώδικος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου Αλαμπάκη.

60 [138]

Χάρτης. Διαστ. 0,152 × 0,165. Αἰὼν XVII. Φ. 143.

Νομοζάνων.

Γέγραπται ἐν τῇ καθωμιλημένῃ γλώσσῃ καὶ εἶναι ἀκέφαλος.

Ἡ στάχωσις αὐτοῦ ἐξηρῶμένη.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Λιονυσίου Ῥήγα ἱερομονάχου.

61 [320]

Χάρτης. Διαστ. 0,177 × 0,115. Αἰὼν XVIII. Φ. 93.

Ἐν αὐτῷ μνημονεύονται οἱ ἐξῆς μελογράφοι :

Α' Γερμανὸς Νέων Πιτρῶν (φ. 1β, 31α, 39β, 65α, 67β).

Β' Βαλάσιος ἱερεὺς καὶ νομοφύλαξ (φ. 2α, 2β, 3α, 3β, 4α, 4β, 5β, 6β, 7β, 22β, 26α, 27α, 28α, 34β, 60β, 61α, 64β, 66β, 68β, 69α, 76α).

Γ' Δημήτριος Δομέστικος Μεγάλης Ἐκκλησίας (φ. 8β, 36β).

Δ' Πέτρος Μπερικέτης (φ. 10α, 10β, 11α, 11β, 12β, 14β,

16α, 17β, 19β, 23β, 30α, 37β, 42β, 48α, 50α, 51β, 51α, 54β, 55α, 56α, 57α 62β, 73β, 75α).

Ε' Γεώργιος Κρής (φ. 21α, 77α, 93β).

Ζ' Ἰακώβος Πρωτοψάλτης (φ. 24β).

Ζ' Δαμιανὸς ἱερομόναχος (φ. 28β, 35β).

Η' Ἰωάννης πρωτοψάλτης (φ. 30α, 79α, 80α, 81α, 92α).

Θ' Πέτρος Λαμπαδάριος Πελοποννήσιος (φ. 32β, 83α, 83β, 85α).

Ι' Μελέτιος Συναΐτης ὁ παλαιὸς (φ. 38α, 40α).

ΙΑ' Παναγιώτης πρωτοψάλτης ὁ Χαλαλαῖς (φ. 41α).

ΙΒ' Ἀθανάσιος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων (φ. 70β, 71β, 73α).

ΙΓ' Γρηγόριος Λαμπαδάριος (φ. 90α).

Ἐν φ. 22α ἀναφέρεται «κράτημα» καὶ «ἐπιφώνημα» Γεωργίου Κρητός. Ἐν φ. 26α «κράτημα» καὶ «ἐπιφώνημα» Ἰακώβου πρωτοψάλτου.

Ἐν φ. 1α καὶ 93α ἀποτετέτωται ἡ σφραγὶς τοῦ γανάρχου Κ. Νικοδήμου.

62 [871]

Χάρτης. Διαστ. 0,175 × 0,222. Αἰὼν XIX. Φ. 46.

«Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου... ὁσιομάρτυρος Νικολάου τοῦ Νέου, τοῦ ἐν τῷ Βουνένων ὕρει ἀσκήσαντος καὶ ἀθλήσαντος. Ἐγένετο διὰ δαπάνης τοῦ παναιδεσιμωτάτου καὶ πνευματικοῦ κυρίου κυρίου Παπασιδέρου ἐκ Σαλαμίνης... 1838 : Αὐγούστου 10. Παλαιοπαναγιά».

Ἔχει γραφῇ χειρὶ Νικολάου Γεωργίου Ἀγαγνώσιον (:) Πειρώτον, περιῆλθεν δὲ εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρείαν ἐκ προσφορᾶς Ἀγαθαγγέλου Λονκᾶ.

63 [161]

Χάρτης. Διαστ. 0,16 × 0,22. Αἰὼν XVIII. Φ. 7

1 (φ. 2α) Συνταγὴ διὰ τὸ ἐμπόδεμα.

2 (φ. 2β) «διὰ νὰ λύσης ἀνδρόγυνον».

3 (φ. 3α) Περὶ σφυγμοῦ.

4 (φ. 3β) Συνταγὰὶ διὰ δυνάμωτικά.

5 (φ. 4β) Περὶ φλεβοτομίας.

6 (φ. 5α) Διὰ λύσιν ἀμποδέματος συνταγὴ μετ' εὐχῆς.

7 (φ. 6α) Προληπτικά ἀσθενειῶν κλπ.

Ὁ κώδιξ περιέχει σχήματα καὶ διάφορα ἄλλα κρυπτογραφήματα οἷα τὰ ἐν ταῖς Σολωμονικαῖς καὶ τοῖς ἄλλοις μαγικοῖς βιβλίοις ἀπαντῶντα. Εἶναι δὲ ἄξιος προσοχῆς ὑπὸ τῶν περὶ τὴν ἐλληνικὴν λαογραφίαν ἀσχολουμένων.

Ἐκ δωρεᾶς Παρθενίου Ῥαμαντζῆ ἐκ Σάμου.

65 [860]

Χάρτης. Διαστ. 0,105×0,164. Αἰὼν XVIII. Φ. 44.

Λεῖψανα ἐκ νομοκάνονος τοῦ **Μανουὴλ Μαλαξοῦ** πιθανῶς.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀντωνίου Κεραμοπούλου.

66 [133]

Χάρτης. Διαστ. 0,136×0,097 Αἰὼν XVIII. Φ. 62.

Ἀνθολόγιον.

Μετὰ φωνῶν. Περιέχει μέλη τῶν ἐξῆς :

Α' Πέτρου [Ἀμπαδαρίου τοῦ Πελοποννησίου]
(φ. 4α, 12α, 47α, 48β).

Β' Μπαλασίου ἐρέως (φ. 16α).

Γ' Χρυσάφου τοῦ νέου (φ. 23α, 25α).

Δ' Μανουὴλ Θεσσαλονικέως (φ. 27α).

Ε' Μπερικέτη (φ. 55β).

Σ' Δημητρίου Μπεξινχάνου (φ. 62α). *Ἐν τῇ ἐκδόσει*

Τὸ φ. 62 εἰτέθη πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐκρυνέντος φύλλον. Τὰ δὲ

φύλλα 32β—38β, 43β—46β, 60β—61β είναι ἄγραφα. Ἐν γ. 47α ὑπάρχει πενιχρὸν κόσμημα.

*Ο κωδιξ εἶναι ἐλλιπὴς ἐνιαχοῦ δὲ τιλφόβρωτος.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Ἀρ. Βαρούχα.

67 [461]

Χάρτης. Διαστ. 0,15×0,22. Αἰὼν XVIII. Φ. 8.

Τετράδιον ἐκ μαθηματαρίου περιέχον διάστιχον ἐρμηνείαν, ψυ-
γαγωγίαν, εἰρμῶν κλ. κλπ.

*Ἐκ δωρεᾶς Κ. Κρυστάλλη.

68 [1367]

Χάρτης. Διαστ. 0,28×0,195. Αἰὼν XIX. Φ. 11.

Ἀκολουθία τῆς ὁσίας Ματρῶνης τῆς Χιοπολίτιδος.

*Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου Λαμπάκη.

69 [313]

Χάρτης. Διαστ. 0,21×0,15. Αἰὼν XVIII. Φ. 30.

«Ἡ ἀθλιότης τῶν δοκησισφόρων, ἥτοι ἀπολογία ὑπὲρ τῆς πί-
στεως τῶν Χριστιανῶν πρὸς ἀντίρροπιν τινῶν φιλοσοφικῶν ληρημά-
των. Ἐπιστολὴ συντεθεῖσα παρὰ **Κελεστίνου τοῦ Ῥο-
δίου...**» (*).

*Ἐν γ. 1β λόγιον ἐκ τοῦ ΜΗ' γράμμοῦ, στίχον 27.

(*) Ἀντίγραφον ἐξ ἐντύπου βιβλίου ἐκδοθέντος τῷ 1793 εἰς 4ον ἐν Τεργέ-
ση ἐκ τῆς Καισαρικῆς βασιλικῆς τυπογραφίας τῆς ἡγεμονίας.—Πρβλ. Ἀ. Πα-
παδοπούλου Βρετοῦ: Κατάλογος τῶν ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως μέχρι τοῦ 1821 τυπωθέντων βιβλίων παρ' Ἑλλήνων . . . σ. 31,
ἀριθ. 297—Ἰωσήφ Δε-Κιγάλα: Σχεδιάσμα κατόπιν τῆς Νεοελλην.
Φιλολογίας . . . σ. 47, ἀριθ. 264.—Ἀ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ:
Νεοελληνικὴ Φιλολογία. Τόμ. Β', σ. 119 κ. ε. σ. ἀριθ. 336—Τὸ ἔργον
ἀναφέρει καὶ ὁ Κ. Σάβας: Νεοελληνικὴ Φιλολογία... σελ 617.

Ἐν φ. 2α εἶδησις τοῦ ἐκδότου πρὸς τὸν ἀναγνώστην.

Ἐπὶ τοῦ παραφύλλον τοῦ ἐπικεκολλημένου ἐπὶ τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ κώδικος ἀναγινώσκωμεν : **Στέφανος Κωνδύλης.**

Ἀπλᾶ τινὰ κοσμήματα ἐν φ. 2α καὶ 5α. Τὸ δὲ φ. 4β ἄγραφον.

Ἐκ δωρεᾶς Ν. Ἀναστασίου εἰς μνήμην τοῦ ναυάρχου Κωνστ. Νικοδήμου, οὗ ἡ σφραγὶς ἀποτετίπεται ἐν φ. 1α καὶ 14α.

70 [2216]

Χάρτης. Διαστ. 0,15 × 0,20. Αἰὼν XVIII. Φ. 8.

«Τάξις γινομένη ἐπὶ σκληυθείσης Ἀγίας Τραπέζης».

Κῶδιξ ἀστέχωτος.

71 [2223]

Χάρτης. Διαστ. 0,21 × 0,15. Αἰὼν XVIII. Φ. 6.

«Χρησμός Τραπέζου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Κῶδιξ ἀστέχωτος.

72 [1116]

Χάρτης. Διαστ. 0,157 × 0,105. Αἰὼν XIX. Φ. 61

Κῶδιξ μετὰ φωνῶν περιέχων χειρουργικά, κεραγγάρια, κοινωνικά.

Μετογράφοι μνημονεύονται ἐν αὐτῷ, οἱ ἑξῆς :

Α') **Πέτρος Λαμπαδάριος** (φ. 1α, 33β, 63α).

Β') **Γρηγόριος Λαμπαδάριος** (φ. 2β, 4α, 63α).

Γ') **Δανιὴλ Πρωτοψάλης** (φ. 28β, 30α, 37α).

Δ') **Χουρμούζης Διδάσκαλος** (φ. 41α).

Ε') **Ἰάκωβος Πρωτοψάλης** (φ. 47α).

Σ') **Γεώργιος Κρής** (φ. 61α) ὃν μνημονεῖται ὁ βιβλιογράφος ὡς διδάσκαλον αὐτοῦ μουσικόν.

Τὰ φ. 35β—36β ἄγραφα. Ἀπεσχίσθησαν μεταξὺ τῶν φ. 34 καὶ 37, 43 καὶ 44, ἀνὰ ἐν φύλλον.

Δ. Γιαβρίδης κατείχε τὸν κώδικα τοῦτον τῷ 1872, ὡς σημειοῦται ἐν παραφύλλῳ πρὸς τὸ τέλος τοῦ χειρογράφου.

73 [683]

Χάρτης. Διαστ. 0,29×0,19. Αἰὼν XIX. Φ. 10.

«Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις **Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου**, τοῦ ἐκ Βραχνιανῶν τῶν Ἀγράφων».

Περιέχονται ἐν τῷ χειρογράφῳ 8 τὸ ὅλον ἐπιστολαί. Ἐξ αὐτῶν αἱ τέσσαρες πρῶται πρὸς τὸν ἐκ Σεργῶν τῆς Θεσσαλίας καθηγητὴν τοῦ Γορδίου Νικόδημον, ἡ πέμπτη ἐπιστέλλεται «τῷ εὐφροεστάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἀνδρὶ Κ[υρί]ῳ Ζαχαρίᾳ, τῷ ἐκ Φαρσάλων τῆς Θεσσαλίας». Ἡ ἕκτη γέγραπται τῷ 1682, Ποσειδῶνος ε', πρὸς Νικόλαόν τινα Ἱερόπαιδα, ἐκ τῆς Μονῆς Ταύρας. Ἡ ἑβδόμη ἀπευθύνεται Βραχνιανῶθεν τῷ 1683 πρὸς ἀιδεσιμώτατόν τινα καὶ λογιώτατον ἀρχιπρεσβύτερον Κωνσταντίνον. Τέλος ἡ τελευταία ἐπιστέλλεται αὐτόθεν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος πρὸς τινα ἐν Ἱερομονάχοις ὀσιώτατον καὶ σπουδαϊώτατον Παΐσιον.

Ἐκ δωρεᾶς τῆς οἰκογενείας Μαζαράκη.

74 [1117]

Χάρτης Διαστ. 108×0,084. Αἰὼν XIX. Φ. 230.

1 (1α) «Ἐκλογὴ ἐκ τοῦ Ἀναστασιματαρίου, Κεκραγζρίων καὶ Δοξαστικῶν καὶ Πασαπνοαρίων, ἐξηγηθέντα παρὰ **Γρηγορίου τοῦ Λαμπαδαρίου** κατὰ τὸν νέον τῆς μουσικῆς τρόπον».

2 (φ. 227β). «Ὁ πολυχρονισμὸς τῆς αὐτοῦ μεγάλειότητος» = τοῦ Ὁθωνος. Μνημονεύονται ἐν τῷ κώδικι τοῦτω πλὴν τοῦ ἀνοσιέτρου **Γρηγορίου Λαμπαδαρίου** (φ. 83β, 211α) καὶ οἱ ἐξῆς μελογράφοι :

Α') Πέτρος Βυζάντιος (φ. 6β, 12α, 17β, 23β, 39β, 133α)

B') Πέτρος Πελοποννήσιος Λαμπαδάριος (φ. 45β, 79α, 207β).

Γ') Ἰωάννης Πρωτόπαπας (φ. 81α).

Δ') Ἰωάννης Γλυκὺς (φ. 108β).

Ε') Ἰωάννης Πρωτοψάλτης (φ. 168β).

ς') Γεώργιος Κρής (176β, 203α).

Ζ') Χουρμούζης Χαρτοφύλαξ (φ. 180α, 184β, 189β, 194α, 198β, 218α, 219α, 220α, 228α).

Η') Ζ. Ζαφειρόπουλος (φ. 221α, 225α).

Ὡς ἀναφέρει τὸ χειρόγραφον, ὁ ὑπ' ἀριθμὸν **Ε'** Ἰωάννης Πρωτοψάλτης συνένεμε τὰ μέλη τῆς λειτουργίας τὰ ποιηθέντα παρὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **Δ'** Ἰωάννου Γλυκέως.

Ἐν φ. 217β ἀναγινώσκομεν : τὸ παρὸν ἐγγράφη ὑπὸ τῆς ἐμῆς | χειρ^{ος} Νικολά[ου] ᾠδάρχου ἐν τῇ πόλει | ρεθύμνῳ 1857 κατὰ μῆνα Αὐγούστου

Ἐν φύλ. 1Α καὶ 230α ἀποτετύπεται ἡ σφραγὶς

1. PENIERHΣ IEPEYΣ

Π. Σ.

Τὸ φ. 1 ἡρῴδμηται δὶς, φ. 1Α καὶ 1.

— Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς Κ. Γαβαλά ἐκ Συνκίνου.

73 [914]

Χάρτης. Διαστ. 0,27×0,166. Αἰὼν XVIII. Φ. 49.

Πέτρος Λαμπαδαρίου τοῦ Πελοποννησίου Ἀναστασηματάριον κατὰ τὸ ὄψος τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Κολοβόν. Μεταξὺ δὲ τῶν φ. 41 καὶ 45 ἀπεσπάσθη φύλλον ἓν.

Ἀπλούστατα κοσμήματα ἐν φ. 36β, 43α, 47α.

Τὰ πρῶτα ἐπὶ φύλλα ἔχουσι διαστάσεις 0,165×0,235.

Ἐκ δωρεᾶς Γρηγ. Συμμελίδου,

Χάρτης. Διαστ. 0,115×0,20. Αἰὼν XVIII. Φ. 246.

1 (φ. 1α) [Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου] Ἀκέφαλον.

Ἀρχ: . . . Θεοῦ, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός, ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἡ ἐλευθέρα, ἡ μήτηρ Παύλου καὶ τῶν ἐκείνη παραπλησίον...

2 (φ. 18α) [Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου] Ὁμιλία κατὰ τῶν ὀργιζομένων.

3 (φ. 46α) [Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου] «Ὁμιλία εἰς τὸ καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας κλ».

4 (φ. 59α) [Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου] «Ὁμιλία εἰς τὸ: πρόσεχε σεαυτῷ».

5 (φ. 83β) Βυζαντινὰ αἰνίγματα μετὰ τῶν λύσεων αὐτῶν.

6 (φ. 84α). Βασιλείου τοῦ Μεγάλου παραινέσεις πρὸς τοὺς νέους ὅπως ἂν ὠφελοῦντο ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν λόγων.

7 (φ. 95β) Βυζαντινὰ παροιμίαι (¹).

8 (φ. 96α) «Σημειώματα τινὰ ἀξιόλογα κατ' ἐρωταπόκρισιν καὶ Ἀσὺν περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας».

9 (φ. 96β) «Σύντομος θεωρία τῶν τροπαρίων καὶ κανόνων πῶθεν ὠνομάσθησαν οὕτω . . .»

10 (φ. 98β) «Ἑρμηνεία τῆς Ἱερατικῆς στολῆς . . .»

11 (φ. 101β) «Σημασίαι τῶν ἱερῶν σκευῶν».

12 (φ. 102α) «Περὶ τῆς Ἐκκλησίας».

13 (φ. 104α) «Περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ δοξολογίας».

14 (φ. 104β) «Περὶ τῶν ἀντιφώνων καὶ τροπαρίων».

15 (φ. 105α) «Περὶ τῆς εἰσόδου τοῦ Εὐαγγελίου».

16 (φ. 105β) «Περὶ τῆς εὐλογίας τοῦ Ἀρχιερέως διὰ τοῦ δικηρίου καὶ τριχηρίου».

(¹) Ἐξεδόθησαν καθ' ἑνὲς ἑκάστη ἀντίγραφον ὑπὸ Ν. Γ. Πολίτου: Παροιμίαι. Τόμ. Α'. Ἐν Ἀθήναις 1902, σ. 40 κ. ε.

17 (φ. 106α) «Περὶ τοῦ Ἀποστολοευαγγελίου ἀνάγνωσις».

18 (φ. 109α) Ἀνεπίγραφον.

¹ Ἀρχ.: Τιμιώτατον μὲν τῶν ἐν ἀνθρώπῳ μερῶν ἡ ψυχὴ καὶ παρὰ πολὺ θατέρον δὴλόνομι τοῦ σώματος ὑπερκείμενον ἐπορέβηκε δ' ἐκεῖνο ταύτην. . . .

19 (φ. 195β) Βυζαντινὰ αἰνίγματα μετ' ἀναγωγῆς (¹).

20 (φ. 196α) Γνωρίζι μονόστιχοι ἐκ παλαιῶν.

21 (φ. 236β) Καρκινικοὶ στίχοι, ὧν προηγείται καὶ ἑμμετρος σημείωσις περὶ τῶν καρκινικῶν στίχων.

22 (φ. 238α) Αἰσώπειοι μῦθοι.

Κολοβοί. Τὰ ἐπ' ἀριθ. 1—4, 6, 18, 20, 22 κείμενα συνοδεύονται ὑπὸ διαστίχον ἐρμηνείας τῆς καλονμένης ψυχαγωγίας.

Ἐν φ. 113β, 125β, 135β, ὑπάρχουσι ὡς παραπληρώματα διάφορα νεοελληνικὰ καὶ βυζαντινὰ αἰνίγματα συνοδευόμενα συνήθως ὑπὸ τῆς λύσεως αὐτῶν. Τὸ φ. 229 ἐκπεσὸν ἀνεπληρώθη δι' ἐτίθρον ἐφ' οὗ ἐγράφησαν τρία αἰνίγματα μετὰ τῆς ἀναγωγικῆς αὐτῶν λύσεως.

Ὁ κώδιξ εἶναι γυνὸς τοῦ περικαλύμματος αὐτοῦ, προέρχεται δὲ ἐκ δωρεᾶς Σερραφείμ, προηγουμένου τῆς μονῆς ἁγίου Γεωργίου Φερεοῦ.

77 [123]

Χάρτης. Διαστ. 0,20 × 0,16. Αἰὼν XVIII. Φ. 502.

Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ κατὰ Μωάμεθ ἀπολογία καὶ λόγοι (²).

(¹) Παραβλητέα πρὸς τὰ Νίκου Ἀ. Βέη: Βυζαντινὰ αἰνίγματα νῦν τὸ πρῶτον ἐκδιδόμενα ἐκ τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῇ «Ἐπετηρίδι τοῦ Παρθασσοῦ». Τόμ. ζ', (1902) σελ. 107 κ. ἑ. καὶ εἰς ἴδιον τεύχος.

(²) Ἰδὲ Κρουμβάχερ: Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς λογοτεχνίας. Ἑλληνικὴ μετάφρασις Γ. Σωτηριάδου. (Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρασλῇ). Τόμ. Α'. Ἐν Ἀθήναις 1897, σ. 206 κ. ἑ.

Τὰ φ. 330β καὶ 339β ἄγραφα. Ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 225^α στίχου 8 μέχρι τοῦ φ. 226β στίχον 9 ἔχει διαγραφῇ τὸ κείμενον καθολικῶς, ὡς καὶ ἐν φ. 502β σημείωμα ἀφορῶν, ὡς φαίνεται, εἰς τὸν βιβλιογράφον.

Ἐκ δωρεᾶς Θ. Βενιζέλου.

78 [1749]

Χάρτης. Διαστ. 0,160×0,112. Αἰὼν XIX. Φ. 111.

Κεκραγγάζια, Ἀναστάσιμα κλπ.

Μετὰ φωνῶν. Ὄνοματισμένοι ἐν αὐτῷ μελογράφοι εἶναι οἱ ἐξῆς :

Α' [Ἀνδρέας ;] Βυζάντιος (φ. 39β).

Β' Πέτρος Πρωτοψάλτης (7. 96β, 97β).

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ περικαλύμματος πρὸς τὸ τέλος τοῦ κώδικος ἐπιτεκνύλληται τεμάχιον χάρτου ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένη ἐπιστολὴ ἀδελφῶν πρὸς ἀδελφον.

Ἐκ δωρεᾶς Ἱ. Λαμπάκη.

79 [2094]

Χάρτης. Διαστ. 0,21×0,15. Αἰὼν XIX. Φ. 40.

Ἀκόλουθία τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένους, μητροπολίτου Θηβῶν, καὶ Γεωργίου Νεομάρτυρος, τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, ἐκ παλαιῶν χειρογράφων ἐν μέρει ἀντιγραφείσα, τὰ δὲ ἐλλείποντα συμπληρωθεῖσα, ὑπὸ Βασιλείου ἱερέως καὶ Οἰκονόμου τῆς μητροπόλεως Θηβῶν τῷ 1836.

Περιέχει τὸ χειρόγραφον καὶ στίχους ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐορτῇ τῆς ΚΕ' Μαρτίου, στίχους εἰς διαφόρους ἁγίους καὶ ἄλλας συνθέσεις τοῦ εἰρημένου ἱερέως καὶ οἰκονόμου Θηβῶν Βασιλείου ὡς καὶ ὀλίγα τινὰ βιογραφικὰ περὶ αὐτοῦ.

Προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τοῦ κ. Ἐπαμεινώνδου Παπαβασιλείου, οὗτινος εἶναι καὶ αὐτόγραφον.

Περγαμηνή.

Διαστ. 0,26 × 1,95.

Αἰὼν ΧΙΙΙ.

Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ Β΄ : Χρυσόβουλλος λόγος ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἐπιβραβευθείσας τῇ μητροπόλει Μονεμβασίας βασιλικὰς προνομίας, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ ,ϚΩΑ΄ (+1293) ἔτους.

Ἔχει γραφῇ ἐν εἰληταρίῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ τεσσάρων τεμαχίων περγαμηνῶν συγκεκολλημένων. Ἐν τῇ κεφαλίδι αὐτοῦ ἐπὶ βάθους διαχρύσου πλασιουμένον δι' ἐρυθρᾶς παχείας γραμμῆς ἔχει τεχνορρηγνθῇ ὁ Ἰησοῦς εὐλογῶν τὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἱστάμενον αὐτοκράτορα. Ἰδὲ τὴν παράστασιν ταύτην ἐν σ. 112. Ὁ Ναζωραῖος εἰκονίζεται κατ' ἐνώπιον κατὰ τὰ τρία τέταρτα, πολὺ πλέον ἢ ὁ βασιλεὺς μεγαλόσωμος καὶ ὑψηλός· ἵσταται ἐπὶ βαθροειδοῦς ὑποποδίου καὶ εἶναι γυμνόπους· φορεῖ ἔνδυμα ποδῆρες, οὗ αἱ πτυχώσεις εἶναι ἀληθῶς ἐξαιρετέον ἐπιτυχίας, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χειρὸς εὐλογεῖ τὸν αὐτοκράτορα, διὰ δὲ τῆς εὐωνύμου κρατεῖ κεκλεισμένον βιβλίον, τὰ εὐαγγέλια· περὶ τὴν κεφαλὴν φέρει στέφανον δόξης σταυρηφόρον καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ σημειοῦται : $\overline{\text{IC}} \overline{\text{XC}}$. Ἀνστυχῶς ἢ εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ ἔχει βλαβῇ ἰδίᾳ κατὰ τὸ πρόσωπον. Λαμπρῶς σφρίζεται ἢ εἰκὼν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ Β΄. Παρίσταται δὲ οὗτος ἐν ἐπισήμῳ βασιλικῇ περιβολῇ, φορῶν τὸ στέμμα καὶ τοὺς λώρους, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς κρατεῖ σκῆπτρον (;), διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς εἰλητάριον, οἶσινε τὸ ἀπολνόμενον χρυσόβουλλον, ὅπερ ὑποτίθεται ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Σωτῆρος. Περὶ τὴν κεφαλὴν φέρει καὶ ὁ αὐτοκράτωρ καθὼς καὶ ὁ Ἰησοῦς στέφανον δόξης, πατεῖ δὲ ἐπὶ πορφυροῦ προσκεφαλαίου (¹), ἐφ' οὗ ἔχουσιν ἐκατέρωθεν κεν-

(¹) Ἐπὶ προσκεφαλαίων πατοῦντες παρίστανται σνηθηέστατοι οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες. Ἰδὲ *Coroli du Fr. Du Cange. Historia Byzantina duplici commentario illustrata. Prior familias ac stemmata imperatorum Constantinopolitanorum... Lutetiae Parisiorum 1680.* Ἰδὲ καὶ Σπ. Π. Λάμπρου : *Ιστορίαν τῆς Ἑλλάδος. Τόμ. Γ΄, σελ. 404 τοῦ αὐτοῦ. Νέον Ἑλληνομνήμονα. Τόμ. Α΄ (1904) σελ. 61.*

Εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ εὐλογοῦντος τὸν Αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικον
Παλαιολόγον τὸν Β'—Ἰδὲ σελ. 111 κ. ε.

τηθῆ δύο δικέφαλοι αετοί, τὰ σύμβολα τῆς βυζαντινῆς βασιλείας. Ἄνωθεν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ πρὸς τὰριστερὰ αὐτοῦ ἀναγινώσκομεν ἐρυθρόγραφα: [Ἀνδρ]όνικοϛ ἐν χ(ριστ)ῳ τῳ θ(ε)ῳ π(ι) | [στ]οϛ βασιλεὺς καὶ αὐτωκρά | τωρ ρωμαίων κομνηνόϛ ὁ πα | λαιολο | γος (¹).

Κατὰ τὴν εἰκόνα λοιπὸν ταύτην — ἥς αἱ διαστάσεις εἶναι $0,23 \times 0,27$ — ὁ Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ Β' ἦτο πυρρόθριξ καὶ εἶχε μακρὸν μύστακα καὶ γένειον πλούσιον. Οὕτω δὲ, ἐν ἐπισήμῳ βασιλικῇ περιβολῇ, φέρων λάβαρον καὶ εἰλητάριον, εἰκονίζεται καὶ ἐπὶ μολυβδοβούλλων, αἵνα ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Gustave Schlumberger (²) καὶ Κ. Κωνσταντοπούλου (³), καθὼς καὶ ἐπὶ χρυσοῦς βούλλας σωζομένης ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Βατικανοῦ, ἐξητημένης κάτωθεν χρυσοβούλλου λόγου ἑκδοθέντος ἐκ τῶν ἀνακτόρων τῶν Βλαχερνῶν (⁴). Πρέπει δὲ νὰ ἐξετασθῇ ἡ προκειμένη εἰκὼν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τοιχογραφίαν τινὰ ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ τῆς παρὰ τὴν Ἀπολλωνίαν (τῆς ἐπαρχίας Βελεγράδων) μονῆς τῆς Κοιμήσεως, ἥας τοιχογραφία κατὰ τὸν περιγράφαντα αὐτὴν Σ. Ἀριστάρχην (⁵) παριστᾷ τὸν Ἀνδρό-

(¹) Ἡ ἐνταῦθα περιγραφομένη ἐν τῇ κεφαλίδι τοῦ χρυσοβούλλου εἰκὼν, ἥτις ὑπὸ ομικρονισμὸν ἐκδίδεται ἐν σελ. 112, ἐδημοσιεύθη καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Λαμπάκη: Κατάλογος καὶ ἱστορία τοῦ Μουσείου τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης... Ἐν Ἀθήναις 1906. σελ. 63.

(²) *Sigillographie de l' Empire Byzantin*. Paris 1884, σελ. 419 καὶ 423. Τὸ δεύτερον κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἀνήκει εἰς τὸν Ἀνδρόνικον τὸν Νέον 1328—1341.

(³) Βυζαντινὰ Μολυβδοβούλλα. Ἐν τῇ Διεθνείᾳ Ἐφημερίδι τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας. *Journal International d' Archéologie Numismatique*. Τόμ. Β' (1899) σελ. 117.

(⁴) *Gustave Sch l u m b e r g e r*: *Bulles d' or Byzantines conservées aux archives vaticanes*. Ἐν τῇ *Revue Numismatique* τοῦ 1894, σελ. 117, Pl. IV. N° 2.—Πρβλ. *Gustave Sch l u m b e r g e r*: *Mélanges d' Archéologie Byzantine. Première série*. Paris 1895, σελ. 183, Pl. X. 2.

(⁵) Ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαί, λατινικαί καὶ σερβικαί τῆς ἐπαρχίας Βελεγράδων.

νικον Παλαιολόγον τὸν Β' μετὰ διαφόρων ἄλλων οἰκείων αὐτοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἐν τῇ κεφαλίδι εἰκόνης· ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν γραφὴν τοῦ κειμένου σημειοῦμεν ὅτι αὕτη εἶναι ἐπιμελὲς καὶ ἄνευ σχεδὸν καθ' ὅλον ὀρθογραφικῶν σφαλμάτων. Ἡ μελάνη, ἣς ἐγένετο χρῆσις κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ χρυσοβούλλου, εἶναι ἀμυρὰ ἀποκλίνουσα ἐνισχὺ πρὸς τὴν κίτρινον μόνον τὰ ὑπ' αὐτῆς τῆς βασιλικῆς χειρὸς γεγραμμένα εἶναι—ὡς συνήθως ἐν τοῖς πρωτοτύποις χρυσοβούλλοις — διὰ κινναβάρεως, ἥτοι αἱ λέξεις Λόγος, Ἐνθα πρόκειται περὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας, τὸ ὄνομα τοῦ μηνός, Ἰούνιον, ὁ ἀριθμὸς τῆς ἡμετέρας, ἑκτῆς, καὶ ἡ μονὰς τοῦ ἀπὸ θεμελιώσεως κόσμου ἔτους, ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πρώτου, καθ' ὃ ἐξεδόθη τὸ χρυσόβουλλον. Πλὴν αὐτῶν διὰ κινναβάρεως ἔχει γραφῇ ἡ ἐν τέλει αὐτοκρατορικὴ ὑπογραφή :

+ ἀνδρόνικος ἐν χ(ριστ)ῷ τῷ ε(ε)ῳ πᾶσι βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ ῥωμ(αι)ῶν δούκα[ς] | ἄγγελος κομνηνός ὁ πα | λαιολόγος +
Εἶναι δὲ ἡ ὑπογραφή αὕτη ὁμοία κατὰ τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα πρὸς ἄλλας ὑπογραφὰς τοῦ Ἀνδρονίκου Β' τοῦ Παλαιολόγου ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένον ἐν ἄλλοις αὐτοῦ χρυσοβούλλοις, ἅτινα ἔσχομεν τὴν εὐκαιρίαν αὐτοφεῖ νὰ ἐξετάσωμεν (').

Καθ' ἃ ἄνωτέρω ἐσημειώθη τὸ εἰλητᾶριον, ἐφ' οὗ γέγραπται τὸ χρυσόβουλλον, σύγκειται ἐκ τεσσάρων τεμαχίων περιγαμνῆς συγκεκολλημένων πρὸς ἄλληλα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κολλημάτων τῶν τεμαχίων ὀπισθεν, ἐπὶ τοῦ νώτου, δὲν ὑπάρχει μεσοσχιδὴς τις ὑπογραφή, — ἣς δηλονότι τὰ γράμματα νὰ διήκωσι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς περιγαμνοῦ τεμαχίου εἰς τὸ ἄλλο, — ἄνωτέρον τινὸς λειονογῶν τοῦ κράτους, οἷον μεγάλον λογοθέτον, λογοθέτον τοῦ δρόμου κλπ., ὡς συμβαίνει ἐν ἄλλοις αὐτοκρατορικοῖς χρυσοβούλλοις πρὸς πρό-

Ἐν τῷ χειρογράφῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως Τόμ. II" (1878—1879) σελ. 96.

(') Εἶναι τὰ ἐν τῷ τμήματι τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀριθμ. 1462, 1463 καὶ 1464 ἐναποκείμενα.

ληψιν νοθείας δι' αντικαταστάσεώς τινος τῶν τεμαχίων τῶν ἀποτελούντων τὸ χρυσόβουλλον, ὅσας τινος τοῦτο συναπηριζέτο ἐκ δύο ἢ πλειόνων περιγραμνῶν τεμαχίων. Ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν, διότι δὲν κατηρτίσθησαν εἰσέτι στατιστικά, ἂν ἦτο ἀπαραίτητος ἡ τοιαύτη ὀπισθογράφησις τῶν τοιούτων χρυσοβούλλων, τῶν συναπαρτιζομένων δηλαδὴ ἐκ πλειόνων τοῦ ἐνὸς τεμαχίων περιγραμνῆς. Ὅπως δὴποτε πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐν ἄλλῳ χρυσοβούλλῳ τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ Β', ἐπιβραβευνθέντος τῇ μονῇ Λυκουσάδος, τῷ 1289, ὑπάρχει ἡ ὀπισθογράφησις: Διὰ τοῦ μεγάλου Λουγεῖτου | Θεοδώρου | τοῦ Μουζάλλωνος ⁽¹⁾. Ἐπίσης ἐν ἄλλῳ ὑπὲρ τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων χρυσοβούλλῳ τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος, τοῦ ἔτους 1319, ⁽²⁾, ὑπάρχει ἡ ἰδιόρρυθμος ὀπισθογράφησις: Ἐγγόνει | κατὰ μέγα | Φεβρουάριον | τῆς δ' ἰνδικτιῶνος ⁽³⁾.

Τὸ ἐνταῦθα περιγραφόμενον χρυσόβουλλον προέρχεται ἐκ Κυθήρων δωρηθὲν τῷ 1903 εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ σεβασμωτάτου ἐπισκόπου τῆς προμηνημονευθείσης νήσου κ. Εὐθυμίου Καββαθᾶ ⁽⁴⁾. Πολλὰ ἔτη πρότερον εἶχεν ἐκδοθῇ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου μεσαιωνοδύφου Ἰωάν-

⁽¹⁾ Σ. Π. Αάμπροζος. Ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Τόμ. Α', σελ. 117. — Ἰωάννου καὶ Ἀλεξιάδου Σακκελίωτος: Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1892, σελ. 262.

⁽²⁾ Ἀ. Μουστοξύδης: Ἑλληνομνήμων. Ἐν Ἀθήναις 1843, σελ. 464 κ. ἐ. — Παναγιώτου Ἀ. Ἀ[ρ]αβαντινοῦ: Χρονογραφία τῆς Ἠπείρου. Τόμ. Β'. Ἐν Ἀθήναις 1857, σελ. 294 κ. ἐ. — Miklosich - Müller: Acta et Diplomata. Τόμ. V, σ. 77 κ. ἐ. — Hoffl. [Paul Marc]: Plan eines Corpus des griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit. Ἐν Μονάχῳ 1903, σελ. 44.

⁽³⁾ Ἰωάν. καὶ Ἀλκ. Σακκελίωτος, ἐνθ' ἀνωτέρω, σ. 262.

⁽⁴⁾ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία. Δελτίον Ε'. Ἐν Ἀθήναις 1905, σελ. 23.

του Ῥωμανοῦ ⁽⁴⁾, ὅστις ὁμῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ αναγνώσῃ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς χειρὸς διὰ κινηθάρους γεγραμμένα, τὴν δ' ἐπὶ τῆς κεφαλίδος εἰκόνα ἐξέλαβεν ὡς παριστῶσαν τὸν ἄγιον Κωνσταντῖνον καὶ τὴν ἁγίαν Ἑλένην ⁽⁵⁾.

Εἶναι δὲ τὸ ἐνταῦθα περιγραφόμενον χρυσόβουλλον ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. 1462 ἐναποκειμένου χρυσοβούλλου, ὅπερ ὡς ἐξῆς περιγράφει ὁ Ἰωάννης Σακελίων ⁽⁶⁾ «Χρυσόβουλλον ἐν περιγραμνῇ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ πρεσβυτέρου μήκους μὲν 1,6, πλάτους δὲ 0,24, ἐκδοθὲν κατὰ μῆγα Ἰούνιον τοῦ 1293 (+ 1293) ἔτους, ἀναφερόμενον δὲ εἰς τὰς πρὸς τανευθείσας τῇ μητροπόλει Μονεμβασίας βασιλικὰς προνομίας. Ἐν κεφαλίδι αὐτοῦ φέρεται ἐπὶ διαχρύσου δαπέδον ἢ εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐλογοῦντος τὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἱστάμενον αὐτοκράτορα καὶ πατοῦντος ἐπὶ προσκεφαλαίον πορφυροῦ ἔμπεπασμένους ἔχοντος ἐκατέρωθεν δικεφάλους ἀετοὺς, πλὴν ἄλλ' ἀνυχῶς ἐκ τῆς συνκῆς τοῦ χρυσοβούλλου ἀνελίζεως ἐξίτηλοι σχεδὸν ἐγένοντο αἱ εἰκόνες . . . » Ἐξεδόθη δὲ πολλάκις μέχρι τοῦδε τὸ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ χρυσόβουλλον ⁽⁷⁾ ὑπὸ J. A. Buchon ⁽⁸⁾, Joseph Müller ⁽⁹⁾, Νικολ. Δραγοῦμη ⁽¹⁰⁾, Πάλλη καὶ Ποτλῆ ⁽¹¹⁾, Zachariä von

⁽⁴⁾ «Πανδώρα». Τόμ. Γ' (1855—1856) σελ. 626 κ. ε.

⁽⁵⁾ «Πανδώρα». Τόμ. Ζ' (1856—1857) σελ. 46.

⁽⁶⁾ Ἐνθ' ἀνωτέρω, σελ. 261 κ. ε.

⁽⁷⁾ Κριτικὴ ἔκδοσις αὐτοῦ μετὰ διαφορῶν τοπογραφικῶν σημειωμάτων παρασκευάζεται ἐπ' ἐμοῦ.

⁽⁸⁾ Recherches historiques sur la principauté Française de Morée et ses hautes baronnies. Τόμ. I Ἐν Παρισίοις 1845, σελ. LXXXI κ. ε.

⁽⁹⁾ Byzantinische Analecten (Ἐκ τοῦ Wiener Sitzb. d. phil. Cl. Τόμ. VIII, φ. II). Ἐν Βιέννῃ 1852, σελ. 14 κ. ε.

⁽¹⁰⁾ «Πανδώρα». Τόμ. Δ' (1853—54) σ. 338 κ. ε.

⁽¹¹⁾ Σύνταγμα τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κατόνων. Τόμ. Ε'. Ἐν Ἀθήναις 1855, σελ. 353 κ. ε.

Lingenthal ⁽¹⁾, K. Παπαμχαλοπούλου ⁽²⁾, Miklosich-Müller ⁽³⁾ καὶ ὑπ' ἀνωνύμων ⁽⁴⁾. Προσέθεε δὲ οὗ παλαιὸν ἀντίγραφον αὐτοῦ εὑρηται ἐν κώδικι Π — C — 36, φ. 62^a κ. ἐ., τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Νεαπόλεωε ⁽⁵⁾.

Μεταξὺ δὲ τοῦ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ χρυσοβούλλου καὶ τοῦ ἐκ Κυθῆρων ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐναποκειμένον ἐπισήμον ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐπάρχου καὶ ἄλλαι μὲν τινεε διαφοραὶ ἐπονσιώδειε, ἀλλ' ἡ κυριωτέρα εἶναι οὗ ἐν τῷ ἀντιγράφῳ ἐλλείπει ἡ διεξοδικὴ ἐκείνη περιγραφὴ τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας Μονεμβασίας ⁽⁶⁾. Ἡ παράλειψιε αὕτη δὲν δύνάται ἄλλωε νὰ ἐξηγηθῇ ἢ ἐὰν παραδεχθῶμεν οὗ τὸ τῆε Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας χρυσοβούλλου ἐγρᾶφῃ ἔπωε ἀποσταλῇ εἰε Κύθηρα ἵνα οἱ ἐκάετοτε ἐπίεκοποι αὐτῶν συμφῶνωε πρὸε τὸ βασιλικὸν τοῦτο διάταγμα ἀγανωρίζωε προῖεσάμενον αὐτῶν μητροπολίτην καὶ ἔξαρχον τὸν Μονεμβασίας ⁽⁷⁾ Ἀφοῦ δὲ τοιοῦτον εκοπὸν εἶχε τὸ περὶ οὔ ὁ λόγος ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ χρυσοβούλλου δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰναγραφῶειν ἐν αὐτῷ τὰ ὅρια τῆε ἐπαρχίας Μονεμβασίας τόεω μᾶλλον καθ' ὅεον ἐν τῷ περὶ οἰδικῷ τῷ πῳ τῆε ἀγρωτάτῆε μῃτρὸπὸλεωε Μονεμβασίας, ὃν τὸ ἀρχε-

⁽¹⁾ *Jus graeco-romanum. Pars III. Novellae constitutiones.* Ἐν Λεοντία 1857, σελ. 608 κ. ἐ.

⁽²⁾ Πολιορκία καὶ ἄλωεεε τῆε Μονεμβασίας ὑπὸ τῶν Ἑλλῆρων τῷ 1821. Ἐν Ἀθήναιε 1874, σελ. 5 κ. ἐ.

⁽³⁾ *Acta et Diplomata.* Τόμ. V, σελ. 155 κ. ἐ.

⁽⁴⁾ Ἐν εἰληταρίῳ ἄνευ τόπον καὶ χρόνον.

⁽⁵⁾ *Salv. Gyrilli: Codices graeci mss. regiae bibliothecae Borbonicae.* Τόμ. II. Ἐν Νεαπόλει 1832, σελ. 29 κ. ἐ. — Πρβλ. [Paul Marc]: *Plan* κτλ. σελ. 115.

⁽⁶⁾ ἹΠερ τῶν ὁρίων τούτων ἰδὲ S. P. Lambros ἐν τῇ *Byzantinische Zeitschrift.* Τόμ. II (1893) σελ. 74 κ. ἐ. — Πρβλ. Σπ. II. Αάμ-πρὸν: Μικταὶ σελίδεε. Ἐν Ἀθήναιε 1905, σελ. 417 κ. ἐ.

⁽⁷⁾ Πρβλ. [I. Ρωμανὸε] ἐν τῇ «Πανδώρα». Τόμ. Ζ' (1851—57) σ. 46.

γραφον χρυσόβουλλον διαγράφει, δὲν περιλαμβάνεται, ὡς ὀρητῶς ἀναφέρει τοῦτο ⁽¹⁾, ἢ ἐπισκοπὴ Κυθήρων. Πιθανώτατα δὲ τοῦ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ χρυσοβούλλον ἐπίσημα ἀντίγραφα, οἷον τὸ εἰς Κύθηρα ἀποσταλὲν καὶ μέχρι τοῦδε διασωθὲν, νάπε- σιάλησαν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπισκοπὰς, Ἑλούς, Μαΐνης, Ῥέον- τος, Ζεμενοῦ, Κορώνης, Μεθώνης καὶ Ἀνδρούσης, ἃς ὁ Ἀν- δρονίκος Β' ὁ Παλαιολόγος ὥρισεν ὑπὸ τὴν μητροπολιν Μονεμ- βασίας, ἵνα συμφώνως πρὸς τὸ βασιλικὸν διάταγμα οἱ ἐκά- στωτε ἐπίσκοποι αὐτῶν ἀναγνωρίζωσιν ἐκκλησιαστικὸν προῖσά- μενον καὶ ἔξαρχον τὸν μητροπολίτην Μονεμβασίας.

Ὁ λόγιος Κυθήριος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ περὶ τῆς παιρίδος αὐτοῦ γράφας Νικόλαος Στάης ἀναφέρει ⁽²⁾ ὅτι μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας ὑποκινηθείσης ἐπαναστάσεως, τῷ 1769, ὁ μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Καλαμάτας Ἀντι- μος ἀποδρὰς ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ κατέφυγεν εἰς Κύθηρα συνα- ποκομίζων μεταξὺ ἄλλων γραμμάτων τῆς οἰκείας μητροπόλεως καὶ τὸ χρυσόβουλλον τοῦ Ἀνδρονίκου Β' τοῦ Παλαιολόγου, ὅπερ κατὰ τὸ 1775 ἀναχωρήσας διὰ Ῥωσσίαν ⁽³⁾ ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἐπίσκοπον Κυθήρων, ἔκτοτε δὲ παρέμεινεν εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν ἀρχεῖον τῆς νήσου. Ἀλλ' ἢ εἵδησις αἴτιη δὲν φαίνεται καθ' ὅλα ἀκριβής. Ἐν Κυθήροις ἀνέκαθεν ὑπῆρχε τὸ ἥδη εἰς τὴν Χρι-

(1) «... Οὗτος ἐστίν, ὡς εἴρηται, ὁ τῆς ἐπαρχίας περιοδικὸς τύπος, ὡς ἐν συνόρει, τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Μονεμβασίας ἀνεν τῶν δύο ἐπισκο- πῶν τῆς Κυθουρίας καὶ τῆς Ζεμενᾶς...»

(2) Nicolò Stai: *Raccolta d' antiche autorità e di monumenti storici riguardanti l' isola di Citera oggidì Cerigo*. Ἐν Πάσῃ 1847, σ. 49.

(3) Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου: ... Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν... ἐκδίδοντος Ἀρχμ. Γεοργανοῦ Ἀφθονίδου. Ἐν Κωνσταντι- νουπόλει 1870, σ. 547.—Πρβλ. Π. Χιῶτιη: Ἱστορικὰ Ἀπομνημονεῖματα. Τόμ. Γ', σ. 482—Πρβλ. Π. Κοριτσιάννη: Οἱ Ἑλλήνες κατὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ Αἰκατερίνης Β' Ῥωσοτουρκικὸν πόλεμον (1768—1784). Ἐν Ἀθήναις 1903, σ. 407 γ. ἔ.

στιανικήν Ἀρχαιολογικήν Ἑταιρείαν περιελθὼν ἐπίσημον τοῦ χρυσοβούλλου ἀντίγραφον, τὸ δὲ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην ἐναποκείμενον ἀρχέγραφον χρυσοβούλλον καὶ ἂν μετηνέχθη—δπερ ἀβέβαιον—εἰς Κύνθηρα ὑπὸ τοῦ προμνημονευθέντος μητροπολίτου Ἀνθίμου ἐπεστράφη καὶ αὐθις εἰς τὴν μητρόπολιν Μονεμβασίας, ὅθεν ἐλμενίσθη ἔνθα νῦν ἀπόκειται ⁽¹⁾. Λέγομεν δὲ ὅτι ἐπεστράφη καὶ αὐθις, διότι βεβαιοῦται ⁽²⁾ ὅτι ἐν Μονεμβασίᾳ τῷ 1828 ἐπεδείχθη τὸ ἀρχέγραφον χρυσοβούλλον «φυλασσόμενον ὡς ἱερὸν κειμήλιον» εἰς τὸν κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Καποδίστριαν ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Ἐξ ἐοφαλμένων πληροφοριῶν ἀναφέρει ὁ κ. Κ. Παπαμιχαλῶπος, ἔθ' ἀνωτέρω σελ. 5, ὅτι μετηνέχθη εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην ἐκ Κυνθίων.

⁽²⁾ [Ν. Δραγούμη] : Ἀποσπάσματα ὑπομνημάτων ἀνεκδότων. Ἐν τῇ «Πανδώρα» Τόμ. Δ'. (1853 — 53) σ. 190 — Ν. Δραγούμη : Ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις. Ἐν Ἀθήναις 1874, σ. 98.

⁽³⁾ Περὶ τοῦ ἀρχεγράφου χρυσοβούλλου γίνεται λόγος κατὰ τὰ τέλη τοῦ 12' αἰῶνος ἐν ἐπιστολαῖς τοῦ Μονεμβασιᾶς Γρηγορίου καὶ τοῦ Ἑλous Νικολάου Βαβατενοῦς. — Πρβλ. Νίκου Ἀ. Βέη : Ἐκφρασις κώδικος τῆς μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Καλαμάτας [Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ζ' τόμου τοῦ Δελτίου τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος]. Ἐν Ἀθήναις 1903, σελ. 189 κ. ε.

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

Ἐν τῇ εἰσαγωγῇ παρελείφθη τὰ σημειωθῆ ὅτι προκειμένου περὶ τῶν μελογράφων τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγράφονται πλὴν ἑξαίρετικῶν τινῶν περιστάσεων—καθ' οὓς τύπους φέρονται ἐν τοῖς κώδιξι.

Ὁ ἐπ' ἀριθ. 5 λειτουργικὸς κώδιξ εἶναι ἄξιος ἰδιαίτερας μελέτης καθ' ὅσον περιέχει γραφάς τινας τοῦ κεμένου ἀξιοσημειώτους, περὶ ὧν ἄλλοτε.

Ὁ κώδιξ 19 ἐν τῷ γενικῷ εὐρετηρίῳ τοῦ Μουσείου φέρει ἀριθμὸν 912.

Ὁ κώδιξ 53 προέρχεται ἐκ δωρεᾶς τῆς οἰκογενείας Διονυσίου Π. Νοταρᾶ.

Ἐν προσεχεῖ Δελτίῳ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας θὰ δημοσιενθῇ ἡ συνέχεια τοῦ παρόντος καταλόγου περιλαμβάνουσα τὴν ἀναγραφὴν κωδίκων τινῶν περιελθόντων εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς Ἐταιρείας κατὰ τὰ ἔτη 1904 κ. ἑ.—Ἐπίσης ἐν προσεχεῖ Δελτίῳ θὰ δημοσιενθῶσιν οἱ πίνακες τῶν συγγραφέων καὶ συγγραφεῶν, βιβλιογράφων, κτητόρων, σταχωτῶν κλ. κλ τοῦ παρόντος καταλόγου καὶ τῆς συνέχειας αὐτοῦ.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ
